

DRAUGAS

PERIODICALS
September 27, 2002
Vol. LXXX

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

PENKTADIENIS - FRIDAY, RUGSĖJO - SEPTEMBER 27, 2002

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 09-26-02

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Nr. 186
Kaina 50 c.

Šiame numeryje:

Lietuvos krepšinininkams – 11-oji vieta; dar viena „Lituānicos“ pergalė.
2 psl.

Izraeliui svarbu tik Izraelis, – Danutės Bindokienės vedamojo mintis; išsivija raginama paremti LR Pilietybės įstatymo papildymus; tyrimai pakeitė Krėvos akto vertinimus.
3 psl.

„Bičiulystės“ laiško autorius sako: „Myliu Lietuvą ir niekur kitur nenorėčiau gyventi“.
4 psl.

Pašaliečio žvilgsnis į Amerikos valdžios atstovų kabinetus.
6 psl.

Sportas

* Vengrijoje vykstančiose Europos orientavimosi pirmenybėse ketvirtadienį bronzos medalius moterų estafetės rungtyje iškovojo Lietuvos rinktinė. Giedrė Voverienė, Vilma Rudzenskaitė ir leva Sargautytė distancijoje sugaišo 115 minučių ir 17 sekundžių. Vos 9 sekundes lietuvaitės pralaimėjo sidabro apdovanojimus iškovojo šveicarijos komanda.

* Vokietijoje vykusiame pasaulio jaunimo sportinės akrobatikos čempionate Lietuvos atstovai iškovojo du bronzos medalius. Merginų porų daugiakovės varžybose III vietą užėmė Jekaterina Jakimavičiūtė ir Julija Korotkova, o vaikinių porų daugiakovėje trečiąją vietą užėmė Sazonovos ir Dmitrijus Šumila.

* Prancūzijoje viešintis Lietuvos krepšinio lygos (LKL) vicečempionas Kauno „Žalgiris“ trečiadienį sezono atidarymo rungtynes 83:94 pralaimėjo Prancūzijos vicečempionei „Elan Bearnais“ komandai.

* Kauno „Žalgirio“ krepšinio klubo vadovai kol kas svarsto, ar bus ieškoma pajamų Mindaugui Timinskui, kuris dėl traumos laikinai negalės rungtyniauti. Lietuviai apžiūrėję Prancūzijos mediką konstatavo, jog riešo trauma rimta, tačiau ne tokio lygio, kad reiktų operacijos. Nuodugnūs tyrimai šiek tiek išsklaidė pačias niūriausias spekuliacijas, bet M. Timinskas iš krepšinio aikštelės grįš negreit.

Naujausios žinios

* Rusijos Valstybės Duma svarstys projektą dėl Molotovo-Ribbentropo pakto pripažinimo negaliojančiu.

* Lietuva Briuselyje išsiderėjo didesnę cukraus gamybos kvotą.

* Prancūzija ir toliau remia Vilniaus greitojo tramvajaus projektą.

* Saugumo pareigūnai įsėję „pajuokavusi“ vilnietį, siūliusį susidurti su žydais.

Europos pareigūnai prašomi neignoruoti Lietuvos nuomonės

Strasbūras-Vilnius, rugsėjo 26 d. (BNS) — Europos Parlamento Užsienio reikalų, žmogaus teisių bei bendrosios saugumo ir gynybos politikos komiteto pirmininkas Elmaras Brokas įsėję Europos Komisiją (EK) be Lietuvos pritarimo nesvarstyti bevizio susisiekimo su Karaliaučiaus sritimi greitaisiais traukiniais galimybes.

Praėjusią savaitę EK prezidentui Romano Prodi nusispausdė laiške E. Brokas rašė, jog Lietuvos žmonės tokiais veiksmais palaikytų dar vienu „didžiųjų“ valstybių priimtu sprendimu „visiškai ignoruojant ir neigiant mažų valstybių pageidavimus“.

Ketvirtadienį Strasbūre susitikęs su dviejų įtakingų Europos Tarybos Parlamentinės Asamblėjos (ETPA) Ekonomikos reikalų ir plėtros bei Politinių reikalų komitetų nariais, E. Brokas pakartojo, jog, sprendžiant tranzito klausimą, neturi būti pažeistas Lietuvos suverenitetas.

„Aš galiu suprasti, jog

Antrus metus rugsėjo 26-ąją Lietuvoje minima Europos kalbų diena, skirta pažymėti Europos kalbų įvairovę, pabrėžti kiekvienos kalbos savitumą ir jos išsaugojimo reikšmę. Perna Lietuva plačiai minėjo Europos Tarybos paskelbtus Kalbų metus. Šiame Europos kalbų dienos akcentuojama kalbų mokymąsi visą gyvenimą. Ketvirtadienį Vilniaus mokytojų namų kieme trumpas užsienio kalbų pamokas rengė politikai, pramogų verslo atstovai, žurnalistai, koncertavo žinomos muzikos grupės, folkloro ansambliai, pramoginių šokių atlikėjai.

Nuotr.: Šiame i „Europos pamokas“ susirinko kaip niekada daug mokinių. Kestutis Vanaga (ELTA) nuotr.

Rusija nori lengvo susisiekimo su Kaliningradu, tačiau, iš kitos pusės, mes turime gerbti tokių valstybių, kaip Lietuva suverenitetą, ir negali būti padaryta nieko, kas būtų prieš Lietuvos žmonių valią ir jausmus“, sakė E. Brokas. Jis taip pat pažymėjo, jog klausimas dėl galimybes Rusijos piliečiams tranzitu per Lietuvos teritoriją Nukelta į 5 psl.

Frankfurto knygų mugėje bus pristatyta Lietuvos kultūra

Tarptautinėje Frankfurto knygų mugėje, kurioje Lietuva pakviesta dalyvauti garbės viešnieks teisėmis, bus pristatyta 29 lietuvių rašytojų kūryba, 24 valstybės leidyklių leidiniai bei įrengti standai, supažindinantys su Lietuvos istorija ir kultūra, pranešė Lietuvos pritarimo mugėje organizatoriai ketvirtadienį Vokietijos ambasadoje Vilniuje surengtoje artėjantiems renginiui skirtose spaudos konferencijoje.

Dalininkas Juratas Račinskaites sukurtą Lietuvos emblemą Frankfurto knygų mugėje.

Kaip teigė organizatoriai, iš viso Vokietijoje numatoma surengti 220 su Lietuvos kultūra supažindinančių renginių, tuo tarpu pagrindinė Lietuvos paroda mugėje užims 1,000 kv. metrų plotą, dar 6 leidyklos turės savo atskirus standus.

Pasak kultūros viceministro Inos Marčiulionytės, pagrindinė Lietuvos paroda sudarys standai su nuotraukomis, originaliais meno kūrinių ir knygomis bei kompiuteriniais terminalais. I. Marčiulionytė tvirtino, prie kiekvieno Lietuvos istorijos tarpsnio, literatūra, atskirus menininkus ir kultūrą pristatantis stendo bus pateikti išsamūs katalogai.

Taip pat bus rodomas specialiai knygų mugėi sukurtas filmas „Interiū su rašytojais“. Literatūros kritiko Liudviko Jakimavičiaus ir režisieriaus Gintaro Makarevičiaus. Nukelta į 5 psl.

JAV Atstovų rūmų pakomitetas — už Baltijos valstybių narystę NATO

Vilnius, rugsėjo 26 d. (LR ambasada JAV) — JAV Atstovų rūmų Europos pakomitetas rekomendavo šį lapkritį pakviesti į NATO Lietuvą ir dar šešias Vidurio bei Rytų Europos valstybes.

Kaip pranešė Lietuvos ambasada Vašingtone, Europos pakomitečio vadovo Eltono Gallegly pateiktame nutarime dėl naujų valstybių priėmimo į NATO per sąjungos viršūnių susitikimą lapkritį Prahoje

minimos Bulgarija, Estija, Latvija, Lietuva, Rumunija, Slovakija ir Slovenija.

„Bulgarija, Estija, Latvija, Elton Gallegly Lietuva, Rumunija, Slovakija ir Slovenija įgyvendino reikalavimus, kuriuos NATO nustatė, vadovaudamasi Narystės veiksmų plano procesu, tikimasi jų pozityvaus įnašo į NATO ir jos turėtų, kaip tai

rekomenduoja Tarptautinių santykių komitetas, būti pakviestos pradėti stojimo į sąjungą procesą per Prahos viršūnių susitikimą“, teigiama nutarime, kuris trečiadienį pateiktas Atstovų rūmams.

Kariuomenės pertvarka — pasirengimo narystei NATO centre

Vilnius, rugsėjo 26 d. (BNS) — Vyriausybė patvirtino Lietuvos pasirengimo narystei NATO programą 2002-2003 metams. Narystės veiksmų planas yra valstybių-kandidatų pasiruošimo narystei procesas, apimantis politinę, ekonominę, teisinę, saugumo, gynybos, išteklų ir kitas svarbias valstybės veikimo sritis.

Šių metų Lietuvos pasirengimo narystei NATO programos demesio centre — pradedamos kariuomenės reformos tolesnis įgyvendinimas. Šia programa Lietuva vadovausis dalyvaudama NATO Narystės

Nutarime patvirtinama, kad NATO plėtra yra JAV valstybinis tikslas ir kad sąjunga išlieka svarbiausia saugumą ir pastovumą Euroatlantinėje erdvėje bei transatlantinius ryšius. Nukelta į 5 psl.

veiksmų plano metiniame cikle.

Programoje pateikiami duomenys apie Lietuvos karių dalyvavimą tarptautinėse operacijose Bosnijoje ir Kosove, planai dėl Lietuvos karių siuntimo į tarptautines saugumo paramos pajegas bei į JAV vadovaujamą antiteroristinę operaciją Afganistane.

Be to, dokumente pabrėžiamas Lietuvos išsipareigojimo tęstinumas adekvačiai finansuoti krašto apsaugos sistemos plėtrą. Nuo 2001-ųjų Lietuva kasmet krašto apsaugai skiria 2 proc. BVP.

tadienį pareiškė, kad išspręsti Karaliaučiaus srities problemą svarbu ne tik Rusijai, bet ir visai Europai. V. Putinas patvirtino, kad Rusijai „labai svarbu išspręsti Kaliningrado problemą“, nes nuo jos sprendimo priklauso pastatymo atmosferos puoselėjimas ne tik tarp Rusijos ir Lenkijos, bet taip pat ir visoje Europoje. Be to, Rusijos vadovas teigė, jog Irako krizę reikia kuo skubiau spręsti „politiniais ir diplomatiniais metodais, remiantis Jungtinių Tautų nutarimais ir griežtai laikantis tarptautines teisės principų bei normų.“

AFGANISTANAS

Kabulas. Afganistano prezidentas Hamid Karzai ketvirtadienį suabejojo pateiktos informacijos dėl padidėjusios opiumo gamybos valstybėje tikslumu, tačiau pareiškė, kad jo vyriausybė yra pasiruošusi kovoti su narkotikais. „Koks bebūtų tas kiekis, mes rušiamės ten nuvykti, tai surasti ir sunaikinti“, sakė jis.

IRAKAS

Bagdadas. Irakas ketvirtadienį paskelbė, kad „nėsiskraidymo zonos“ budintis amerikiečių karo lėktuvai sunaikino civilinio Basros oro uosto radarų sistemą. JAV patvirtino, kad jų patalios atakavo šio oro uostą, kuriame, jų teigimu, veikė kariniai radarai.

RUSIJA

Maskva. Rusijos prezidentas Vladimir Putin ketvir-

prieš Iraką ir jo prezidento Saddamo Hussein nušalinimui. Manoma, kad Atstovų rūmų ir Senatos ateinančios savaitės priims kokį nors nutarimo variantą. Kongresui priėmus nutarimą, G. W. Bush įgytų politinę praeidangą, leidžiančią lengviau panaudoti karines pajegas konfrontacijoje su Saddam Hussein.

NATO jau apsisprendė priimti 7 naujas narys iš Rytų Europos, ketvirtadienį rašo dienraštis „The Washington Post“. Laikraščio teigimu, pakvietimus NATO viršūnių susitikime Prahoje lapkritį gaus Bulgarija, Estija, Latvija, Lietuva, Rumunija, Slovakija ir Slovenija.

JAV Senato demokratų daugumos vadovas Tom Daschle trečiadienį pareikalavo, kad prezidentas George W. Bush atsiprašytų už savo pareiškimą, kad demokratų vadovaujamas Senatas „nesuinteresuotas Amerikos žmonių saugumu“. T. Daschle teigė, kad šia „įžeidžiančia“ pastaba politizuojama galima karo operacija prieš Iraką.

JAV žvalgyba susekė galimą „al Qaeda“ mokymų stovyklą, kuri yra atokiame Rytų Irano rajone prie sienos su Afganistanu, trečiadienį pranešė „NBC News“. Neįvardijama savo informacijos šaltiniai. Sprendžiant pagal minimo objekto nuotraukas iš viršaus, tai yra teroristų stovykla, kurioje įrengta vairavimo aikštelė ir šaudymo poligonas. Objektas labai primena „al Qaeda“ stovyklą Afganistane. Laikraštis „The Washington Post“ praejusį mėnesį pranešė, kad Irane rado prieglobstį du aukšti „al Qaeda“ vadai su dešimtimis kovotojų.

Vašingtonas. JAV trečiadienį atmetė Kijevo pareiškimus, kad Vašingtonas remia Ukrainos opoziciją, kaltindamas šios valstybės prezidentą Leonidą Kučmą asmeniškai pritarus radarų sistemų paravimui Irakui. Kijevas neigė, kad prezidentas L. Kučma palaikymo planą parduoti Bagdadui keturias radarų sistemas „Kolciuga“.

Jeigu Jungtinių Tautų (JT) Saugumo Taryba greitai

JAV

Vašingtonas. JAV prezidentas George W. Bush ketvirtadienį susitiko su dvipartiniais Atstovų rūmų narių grupe, kad paragintų juos „prastumti“ Kongreso nutarimą, pritariantį karo veiksmams

SPORTO

APŽVALGA

LIETUVOS KREPŠININKĖMS — 11-OJI VIETA

EDVARDAS ŠULAITIS

Lietuvos moterų krepšinio rinktinė 14-osiose Pasaulio krepšinio pirmenybėse Kinijoje užėmė vienuoliką vietą iš 16 komandų.

Kaip jau buvome anksčiau rašę, Lietuvos reprezentantės pateko į pačią stipriausią grupę, kurioje šalia tarptautinėje arenoje nepasizymėjusio Taivania buvo praejusio pirmenybių finalininkės — JAV ir Rusijos krepšininkės. Išeivius taivaniečių, bet aukštomis pasiekimais nusileidusios šioms dviem ekipoms, mūsų sėkmė sugebėjo patekti į antrąjį pirmenybių etapą.

Lietuvės į antrojo etapo E grupę atsidūrė tik vieną pergale. Tuo tarpu JAV ir Prancūzija čia papuolė su trimis, Pietų Korėja ir Rusija — su dviem taškais. Vieną tašką taip pat turėjo ir šeštoji F grupės narė — Kuba.

F grupės pirmose rungtynėse Lietuvos atstovės buvo priverstos kapituliuoti prieš 2001 m. Europos čempionės prancūzes. Tačiau tada po trijų pralaimėjimų iš eilės lietuvaitės įveikė Kubą (63-60) ir atgaivino viltis patekti į ketvirtfinalį (aštuonių komandų tarpą).

Po to vykusiam susitikime Lietuva buvo priversta kapituliuoti prieš P. Korėją (70-76). Tokiu būdu grupėje užėmusi 5-ąją vietą, Lietuvos ekipa turėjo pasitenkinti varžybomis dėl 9-12 vietų. Į ketvirtfinalį nepateko ir prieš mūsų šalies pralaimėjusios kubietės, F grupėje užėmusios paskutinę — VI poziciją.

Pralaimėta Argentinai, įveikta Jugoslavija

Praėjusių pirmadienį Lietuvos rinktinę, kuriai vadovauja treneriai Vydas Gedvilas ir Algirdas Paulauskas, pradėjo žaidimas dėl 9-12 vietų. Pirmosios klūtys — Argentinos mūšikės neįveikė ir krepšininkės iš Pietų Amerikos nusileido 65-71.

Lietuvos naudai daugiausia taškų per šias rungtynes pelnė Agnė Abromaitė (17), o Ivetta Marčauskaitė po jos ejo su 11 taškų. Argentinietės buvo taiklesnės, ypač tritaškių metimuose jos pateikė du kartus, o mūsų šalies — nė vieno.

Kitoje poroje Kuba nugalėjo Jugoslaviją 76-74. Tad rungtynėse dėl 9-tos vietos žaidė Kuba, kuri 92-71 pranoko Argentiną. O susitikimas tarp Lietuvos ir Jugoslavijos

dėl 11 vietos baigėsi lietuvių pergalė 83-62.

Jau pirmąjį ketvirtį Lietuvos atstovės atsiplėšė nuo varžovių ir baigė 22-10 rezultatu, o po antrojo — visai užsitikrino pergalę. Nugalėtojų tarpe net 23 taškus pelnė Amerikoje ilgesnį laiką studijavusi ir žaidusi buvusi šiaurietė I. Marčauskaitė, kuri taip pat atkovojė 7 kamuolius.

Buvo išaiškintas ir ketvirtas nugalėtojų tarpas. 13-je atsidūrė Japonija, 76-61 įveikusi Taivanį. O susitikime dėl paskutinių vietų Senegalas 87-52 sutriuškino Tunisą, kurio krepšininkės liko pačioje pirmenybių uodegėlėje.

Iš 6-tos — į vienuoliką vietą

Reikia pasakyti, jog 13-se Pasaulio moterų krepšinio pirmenybėse, kurios prieš 4 metus buvo surengtos Vokietijoje, Lietuva iškovojo garbingą šeštąją vietą. O šiemet smuktelėjo beveik dvigubai žemyn.

„Kas atsitiko“, — ne vienas mūsų sporto sirgalių klausia. Į tai iš dalies atsakė vienas iš komandos trenerių V. Gedvilas dar prieš važiuojant į Kiniją. Jos teigė: „Stebuklingų rezultatų žadėti negaliu ir neturiu teisės. Jei patektume į geriausių komandų dešimtuką, bus nebologai. Jei pateksime į aštuntuką, bus labai gerai“. O komandos kapitonas, viena iš Lietuvos rinktinės senbuvė, net buvo pareiškusi, jog būtų gerai patekti į dvyluktuką. Tai kaip matome, jos viltys išsipildė.

Čia reikia pasakyti, jog rinktinėje nesimantė pajėgusių krepšininkių — veteranų, kurios dėl vienokių ar kitokių priežasčių atsisakė žaisti. Bent kelių tokių įsijungimas į rinktinę, be abejo, būtų garantavęs Lietuvai vietą ketvirtfinalyje.

Idomu, kad Lietuvos komandos lydere buvo iš Illinois universiteto rinktinės į Vilniaus „Telekomo“ profesionalų ekipą perėjusi jaunoji aukštągė I. Marčauskaitė. Ši Lietuvos rinktinės debutantė pelnė daugiausia (122) taškų (vid. 15,25 taško) ir atkovojė 59 kamuolius (vid. 7,4).

Nuo jos gerokai atsiliko kitos komandos narės. Agnė Abromaitė ir Lina Brazdeikytė pelnė po 85 taškus, Lina Dambrauskaitė — 57, Irena

„Lituanicos“ jaunieji krepšininkai Lietuvoje 2002 m. vasarą. Rungtynes jie laimėjo Klaipėdoje, Kretingoje ir Salantuose.

Baranauskaitė — 53, Sandra Valuzytė — 50.

Iš viso lietuvaitės Kinijoje sužaidė 8 rungtynes. Iš jų 3 laimėjo (įveikė Taivanį, Kubą, Jugoslaviją) ir 5 pralaimėjo (Rusijai, P. Korėjai, Prancūzijai, Argentinai).

Finalas suvedė JAV ir Rusiją

Ketvirtfinaliuose P. Korėja netikėtai (71-70) įveikė Braziliją, Rusija — Kiniją (86-70), JAV — Ispaniją (94-55), Australija — Prancūziją (78-52). O pusfinalių rezultatai buvo tokie: Rusija - P. Korėja — 70-53 ir JAV - Australija — 71-56.

Jeigu P. Korėjos pergalė prieš Braziliją buvo didele staigmena (brazilems daug kas pranašavo medalius), tai kitas laimėtojus buvo galima

numatyti iš anksto.

Finalas kaip ir prieš ketvėrius metus suvedė JAV ir Rusijos krepšininkes. Jos šiose pirmenybėse buvo susitikusios C grupėje, kurioje kaip žinome, žaidė ir Lietuva. Tada aiškų laimėjimą (89-55) „nusinešė“ amerikiečių rinktinė, kurią sudarė geriausios žaidėjos iš WNBA profesionalų lygos. Ir šį kartą pergalę priklausė amerikietėms, tačiau rezultatas buvo žymiai kuklesnis — tik 79-74.

Šios finalinės rungtynės buvo labai įtemptos ir permainingos. Jeigu du pirmieji ketvirtiai priklausė amerikietėms (pirmąjį jos laimėjo 25-15, antrąjį 23-20), tai po pertraukos savo žodį tarė rusės „nusinešamos“ trečiąjį (20-17), ir ketvirtąjį (19-14) ket-

virčius savo naudai. Tačiau rungtynių pradžioje sukaupęs taškų kapitalas leido amerikietėms iškovoti pergalę, nors susitikimo pabaigoje rusės buvo priartėjusios iki vieno taško.

JAV rinktinėi daugiausia taškų pelnė Sheryl Swoops (18) ir Lisa Leslie (17), beje, jai atiteko naudingiausias šių pasaulio pirmenybių žaidėjos vardas). Rusijos eilėse geriausia taškų medžiotoja buvo Ilona Korstin (27) ir Jelen Baranova (18). Amerikietės dabar pasaulio krepšinio pirmenybių aukso pasipuošė 7 kartus, o Rusija (įskaitant ir tuos metus, kuomet žaisla Sov. Sąjungos vardu) — šešis.

Bronzos medalius laimėjo Australija, kuri rungtynėse dėl III vietos sumušė P. Korėją 91-63.

DAR VIENA „LITUANICOS“ FUTBOLININKŲ PERGALĖ

Rugėjo 22 d. savoje aikštėje pirmą kartą šiame sezone rungtyniaudami, „Lituanicos“ vyrai pelnė trečiąją pergalę „Metropolitan“ lygos „major“ diviziono pirmenybėse.

Po dviejų laimėjimų išvykose ir sugriebtų 6 taškų, lietuviai įsirašė dar 3, sekmdienį rezultatą 2-0 įveikę „Vikings“ ekipą. Beje, šį susitikimą rungtynių teisėjams reikėjo nutraukti likus iki jų pabaigos apie 20-čiai minučių. Nesugebėdami garbingai pralaimėti, varžovų komandos nariai pradėjo grasinti teisėjui ir net norėjo išprovokuoti muštynes.

Gaila, kad „major“ lygos praėjusių metų vicečempionai iš „Vikings“ klubo, kadaise buvusio skandinavų sportininkų pagrindu sudaryto vieneto, futbolininkai savo nesportiškais veiksmais sugadino gražią popietę, į kurią buvo susirinkę nemažas būrys žiūrovų.

Lietuvių naudai pirmąjį įvartį įmušė Edvinas Trinkūnas iš 11 metrų baudinio, kuomet baudos aikštelyje buvo pargriautas mūsų šalis puolėjas. Tas pats E. Trinkūnas kiek vėliau pasižymėjo dar ir antrąjį kartą: jis „Vikings“ vartininko numušė kamuolį pasijutę į vartų tinklą.

Po pertraukos varžovai stengėsi žaisti gana šurkšniai, tačiau ir mūsų šalis nenusileido, bandydami jiems „atsilyginti“. Prieš pat rungtynių nutraukimą gerokai susistumdė Laimonas Butaitas su „Vikings“ futbolininku. Už tai teisėjas jiems parodė raudonas korteles. Čia „Vikings“ komandos žaidėjų nervai neišlaikė ir jie pradėjo burnoti prieš teisėją, taip pat artėti prie lietuvių atsarginių suolelio. Tuomet teisėjui nieko kito nebeliko, kaip nutraukti rungtynes.

Nepaisant, kad „Vikings“

kurį laiką įstengė spausti mūsų šalis, tačiau į Virgio Žuromsko laikomus vartus jie neįstengė pasiūti nė vieno pavojingesnio smūgio. Šiuo metu, kai iš komandos pasitraukė panevėžietis Irmanas Šatas, gelbstint padėti, vartininko pareigas eina anksčiau minėtasis V. Žuromskas, kuris yra labai reikalingas aikštėje. Tačiau nuo ateinančių rungtynių „Lituanicos“ vartus žada ginti naujas, nemaža patyrimo turintis kitatautis vartininkas. Tokiu būdu šį opi problemą turėtų būti išspręsta.

Praėjusių sekmdienį buvo sužaistos ir kitos trys „major“ diviziono rungtynės. Jose „United Serbs“ įveikė „Kickers“ 5-2, „Green-White“ — „Maroons“ 2-1, o „Lightning“ — „Schwabens“ 4-0.

Ši sekmdienį — prieš „Lightning“

Prieš „Lightning“ lietuviai tures kovoti jų aikštėje, esančioje Yorkville, IL, šį sekmdienį, rugėjo 29 d. Beje, ši ekipa savaitę anksčiau lygiomis (1-1) sužaidė su divi-

zijos čempionais ir JAV mėgėjų taurės laimėtojais „Eagles“ vienuoliu. Tad mūsų šalies pirmenybių susitikimas, turbūt bus pats sunkiausias iki šiol rudens rato varžybose.

„Fire“ pateko į atkrentamąsias varžybas

Čikagos „Fire“ futbolo ekipa, žaidžianti MLS profesionalų futbolo arba Amerikoje vadinamojoje „soccer“ lygoje, pateko į atkrentamąsias varžybas. Čikagiečiai tai pasiekė sekmdienį savoje aikštėje — Naperville, IL, nugalėdami Columbus „Crew“ vienuoliu 2-1.

Čikagiečiai surinko 37 taškus ir savo divizione užėmė trečiąją vietą — po New England ir Columbus ekipų. Iš kitos diviziono kvalifikavosi visos — penkios komandos. Pirmosios rungtynės vyks ketvirtadienį išvykoje prieš New England komandą, o sekmdienį prieš tą pačią ekipą čikagiečiai rungtyniaus namuose 6 valandą Cardinal stadione, Naperville, IL.

ARTEJA LFK „LITUANICOS“ METINIS POKYLIS

Šiemet LFK „Lituanicos“ metinis pokylis (jau 52-sis iš eilės) įvyks gerokai anksčiau, negu seniau būdavo. Jis yra rengiamas spalio 19 d. Pasaulio lietuvių centro didžiojoje saleje, Lemonte. Tokia data pasirinkta, nenorint susikirsti su Čikagos lietuvių tarpe populiaraus Lietuvių operos

pokylio, ruošiamo Jaunimo centre lapkričio antroje pusėje, data.

Į futbolininkų renginį, kuriame gros didelio populiarumo susilaukęs brolių Švabų orkestras, vietas jau reikia užsisakyti dabar. Skambinti Laimos Glavinskienės telefonu — 630-323-6302.

„SUDUVA“ PRALAIMĖJO UEFA VARŽYBOSE

Marijampolėje „Suduva“, kuri yra vienintelė Lietuvos komanda išlikusi bet kokiose Europos futbolo Europos taurės varžybose, trečiame rate ryngtyniavo Glasge prieš Škotijos čempioną — „Celtics“ ekipą. Pajėgę peržengti du pirmuosius barjerus, Lietuvos A lygos naujokai marijam-

policiai šį kartą sutriuškinti net 8-1. Kaune bus atsakomasis šių komandų susitikimas, tačiau norint patekti į tolimesnį ratą, svečius reikėtų įveikti, bent 7-0 pasekme, kas yra praktiškai neįmanoma, nes Škotijos ekipoje žaidžia daug aukšto lygio futbolininkų iš kitų valstybių.

E.Š.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$100.00. Foreign countries \$115.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mazindami pašto išlaidas, pakvatomų už prenumeratą nesunčiame. Prie pavarės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.			
	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$100.00	\$60.00	\$38.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$115.00	\$65.00	\$45.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsakant i Lietuvą:			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Reguliariu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu	\$160.00	\$85.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu	\$55.00		

Vyriausio redaktorė — Danutė Bindokienė
Administratorius — Valentinas Krumpis
Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis

• Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamas, gavus prašymą, ką nors skelbti.
• Redakcija straipsnius taiso savo nuostata. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El. paštas: administracija@draugas.org
redakcija@draugas.org
rasstine@draugas.org
skelbimai@draugas.org

EDMUNDAS VIZNAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6018 W. Archer Ave. Ste. 516
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9865
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS—SIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

EUGENE C. DECKER, D.D.S., P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Tel. 708-422-8280

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

ARAS ŽIJOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

MARIUS KATILIS, M.D.
CHIRURGAS
Trūkio, tulžies pūslelės, krūties, žarnyno, endokrinologinė ir laparoskopinė chirurgija.
300 Barney Dr., Suite A
Joliet, IL 60435
Tel. 815-744-0330
lietuviškai 815-744-8230
www.centrasurgeryanddentalhealth.com

2002 M. ŠALFASS MOTERŲ KREPŠINIO PIRMENYBĖS

2002 m. ŠALFASS moterų krepšinio pirmenybės įvyks šiuo adresu: Rimas Kuliavas, 297 Kennedy Ave., Toronto, Ont. M6P 3C4. Tel. 416-766-2996. Fax 416-766-5537. E-mail: Rimas@kuliavas.com

Išankstinė registracija — iki š. m. spalio 15 d. imtinai šiuo adresu: Rimas Kuliavas, 297 Kennedy Ave., Toronto, Ont. M6P 3C4. Tel. 416-766-2996. Fax 416-766-5537. E-mail: Rimas@kuliavas.com

Kanados sporto apygardos 2002 m. vyrų B krepšinio pirmenybės įvyks š. m. lapkričio 9-10 d. Toronto, Ont., Kanadoje.

Rengia — ŠALFASS Kanados sporto apygarda. Išankstinė registracija — iki š. m. spalio 15 d. imtinai, kreipiantis į KSA-dos vadovą Rimą Kuliavą, 297 Kennedy

Platesnė informacija bus vėliau. Dalyvauti kviečiami visi ŠALFASS sporto klubai.

ŠALFASS Kanados sporto apygarda

STANISLOVAS MONKUS ŠVENTĖ 50-METĮ

Stanislovas Monkus, Šiaulių „Klevo“ sporto mokyklos direktorius, neseniai minėjo savo 50 metų amžiaus jubiliejų. Jaunystėje buvęs geras futbolininkas, šiuo metu labiau atsidėjęs kitai sporto šakai — žolės rieduliu, kuri Šiauliuose yra ypač populiari. Stanislovas yra Lietuvos nacionalinės kategorijos žolės riedulio teisėjas, o taip pat Lietuvos merginų iki 18 metų rinktinės vyr. treneris. Kaip Lietuvos spauda rašo, vado-

vaudamas sporto mokyklai, pasižymi organizaciniais sugebėjimais, yra reiklus ir principingas.

Ši sporto veikėja buvo proga pažinti ir Čikagos lietuviams sporto entuziastams, kuomet jis 2001 m. ilgesnį laiką viešėjo šiame mieste. Nepaisant jau garbingo amžiaus, jis laikė Čikagos „Lituanicos“ rezervinės futbolo komandos vartus. Linkime šiam vyrui dar daug sveikų ir našių metų!

E.Š.

LFK „LITUANICOS“ RĖMĖJO AUKA

Algirdas Pivariūnas, klubo išdinininkui L. Juračiui atsiuntęs 100 dolerių, tapo dar vienu šio sporto klubo, vienintelio iš lietuvių sporto vienetų Šiaurės Amerikoje garsinančiu mūsų vardą kitataučių tarpe, rėmėju.

Jo pavyzdžiu turėtų pasekti ir daugiau sporto entuziastų, nes be finansinės paramos nei sporto klubui, nei

MIRĖ LIETUVOS SPORTO ŽURNALISTAS S. VAINTRAUBAS

Amžinyben išskelavo vienas iš seniausių Lietuvos sporto žurnalistų — Saliamonas Vaintraubas. Dar prieškariniais laikais Lietuvos spaudoje nemaža rašęs vyras mirė 2002 m. balandžio 17-ą, nespejęs sulaukti savo 80-metio, kurį būtų minėjęs šių metų rugpjūčio 14 d.

Sis žydų kilmės spaudos darbuotojas daug prisidėjo prie Lietuvos sporto populiarinimo ir mūsų sportinėje žurnalistikoje paliko didžiulius pėdsakus. Jo žmona Audronė tuoj po jo mirties surinko gana didelę dalį S. Vaintraubo ra-

šinių ir juos išleido atskira knyga (326 puslapių), pavadinimą „Akredituotas savo kartai“. Čia minima knyga dar kartą parodo, koks našus buvo S. Vaintraubo žodis ir kaip toli ir giliai siekė šio autoriaus plunksna.

Beje, Saliamonas ne tik rašė, bet ilgoką laiką ir pats sportavo (jis yra buvęs Lietuvos stalo teniso čempionas). Ši knyga yra geras S. Vaintraubo, kurį ir mums yra tekę pažinti ir šiek tiek bendrauti per žurnalistų susitikimus tėvyneje, gimimo 80-metio pažymėjimas.

E.Š.

PREMIJA SVARBIAM VEIKALUI

PLB Kultūros komisija pranešė, kad šių metų dr. Jono Adomavičiaus premija apdovanota knyga yra „1385 m. rugpjūčio 14 d. Krėvos aktas“. Su knygos sudarytoja, Lietuvos Istorijos instituto nare dr. **Jurate Kiaupiene** kalbasi Živilė Makauskienė.

— **Kokią reikšmę istoriografijai turi šio leidinio išvados?**

— Išvada, kad Krėvos dokumentas buvo 1385 m. vestų derybų dėl Lietuvos didžiojo kunigaikščio Jogailos vedybų su Lenkijos karalystės valdove Jadvyga ratifikacijos aktas ir neturėjo tarpvalstybinės ar tarpdinastinės sutarties akto galių ir dėl to nėra pagrindo jį vadinti Lenkijos-Lietuvos unijos aktu, iš esmės pakeičia 1386 m. sudarytosios unijos interpretaciją.

Dinastinė arba persona-line unija vadinama situacija, kada, dažniausiai vedybų ke-liu, vieno valdovo arba suve-reno valdžioje būdavo apjun-giamos dvi ar daugiau valsty-bių. Tokiu viduramžių val-dovu buvo Jogaila, kuris, 1386 m. veddamas Lenkijos kara-liaus galias turėjusią Jadvygą iš Anjū dinastijos, tapo Lenkijos karaliumi ir liko Lietuvos didžiojo kunigaikš-čio. Gediminaičių dinastijos valdžios apimtį padidėjo, ap-rėpdama ir Lenkiją. Jogailos iigytašias suverenno teises pa-tvirtina faktas, kad jis, kaip suvereną, perleido arba dele-gavo Lietuvos didžiojo kuni-gaikščio valdžią kitam Gedi-minaičių dinastijos nariui — Vytautui.

Kitai teisine prasme atro-dytų situacija, jeigu Krėvos aktą interpretuotume, kaip tarpvalstybinės arba tarpdi-nastinės sutarties dokumentą. Tada Jogaila būtų turėjęs laikytis akte išrašytųjų pažadų. Tačiau tolesnė įvykių raida liudija, kad Jogailos iš Krėvos akto žinomi priešvėdiniai pažadai jo nesusaisė, jam ta-pus Lenkijos karaliumi ir iš-laikius Lietuvos didžiojo kuni-gaikščio sostą, jie tapo neabe-kualūs.

Krėvos aktą (1385.08.14) ir Jogailos vedybas bei karū-navimą (1386 m. kovas) skiria 7 mėnesiai. Nėra išlikę šalti-nių, kurie leistų atsakyti į klausimą, kas tuo metu vyko. Tačiau galutinės rezultatas liudija, kad situacija, kuri bu-vo derybų dėl vedybų pradžio-jės ir pabaigos, pasikeitė Jo-gailos naudai.

Lenkijos istorikai ieškojo, bet taip ir nerado vadinamojo tikrojo „inkorporacijos“ akto. Šiandien jau daugumas jų

linke sutikti, kad tokio doku-mento ir nebuvo.

— **O kokios galima tikėtis Lietuvos istorikų, ypač tų, kurie teigia, kad Krėvoje buvo sudaryta LDK ir Lenkijos Ka-ralystės unija, reakcijos?**

— Manau, jog ir toliau liks ištikimusi, kad Krėvos aktas buvo tikrasis unijos aktas. Vilniaus universiteto profeso-rus Mečislovas Jučas, recen-zuodamas leidinį žurnale „Knygų aidai“, jau išsake tokią nuomonę. Be abejo, bus ir dau-giau teigiančių, kad atliktas 1385 m. rugpjūčio 14 d. doku-mento tyrimas nieko nepa-keičė jo interpretacijoje. Tokių bus ir Lietuvoje, ir Lenkijoje. Daugumas tokių bus istorikai, kurie jau rašė šiuo klausimu, jiems sunku atsakyti išdėstytos interpretacijos. No-rėtųsi tikėti, kad jaunoji karta geriau supras ir įvertins lei-dinį. Bus ir tokių, kurie steng-sis „suderinti“ seną ir naują. Jie sutiks su leidinio išvada, kad Krėvos aktas nebuvo tikras inkorporacinis unijos aktas, tačiau sakys, kad šis dokumentas atvėrė Lietuvos didžiajam kunigaikščiui Jo-gailai „duris“ į Lenkijos sostą ir todėl jį galima vadinti Lietuvos-Lenkijos unijos aktu. Jie tiesiog „nepastebės“ S.C. Rowell aiškinimo, kad „Pats Krėvos aktas tėra pasiuntinių susitarimą patvirtinantis tek-stas, inicijuotas „principalo“ (arba veiksmo pradininko) — Lietuvos didžiojo kunigaikščio Jogailos, kuris ratifikavo (patvirtino) trijų pusių — Jogailos pasiuntinių, Piastų kilmės Vengrijos karalienės Elzbiotos Bosnietės bei Ma-zosios Lenkijos ponų.

— **Koks gali būti šios kny-gos atgarsis Lenkijoje? „Savoka Krėvos unija“ yra įamžinta lenkų ir kitų šalių istoriografijoje, — tvirtina lenkų istorikas G. Blaszykas. Tą patvirtina kiekvieno Lenkijos mokyklos skirti istori-jos vadovėlio lektūra.**

— Iš tikrųjų, tenka pri-pažinti, kad leidinyje išdėstyta interpretacija, vargu, ar greitai pasklis po mokyklinius Lenkijos vadovėlius. Kad taip atsitiktų, pirmiausia reikia, kad šį vertinimą priimtų Lenkijos istorikai moks-lininkai. Kiek žinau, kai kurie Lenkijos universitetų dėstyto-jai ruošiasi su studentais na-grineti šią knygą, autorių argumentaciją. Gaila tik, kad, nemokant lietuvių kalbos, tokia analizė bus naudojama lenkų kalba mano pa-skelbta knygos santrauka žur-nale „Kwartalnik Historycz-ny“ (2001/4). Santrauka, kuri neperteikia visų argumentaci-

jos niuansų. Bet pati mintis yra gera, leidžianti tikėtis, kad mokslinis dialogas plėto-sis, leis naujai pažvelgti ir į kitus, „unijų aktais“ vadinamu-s, dokumentus. Vadinamo-ję Lietuvos-Lenkijos unijų is-torijoje yra ir daugiau aktų, dėl kurių paskirties, prasmės ir juridinės galios reiktų atei-tyje diskutuoti, kad supras-tume, kokia unijos forma siejo dvi valstybes 1386-1569 m. laikotarpiu (iki 1569 m. Liub-lino unijos sudarymo). Tokiam darbui reikalingi ne tik isto-rikai, bet ir viduramžių teisės, teorijos specialistai, lyginamo-sios istorijos žinovai.

— **Knygos autoriai atmeta istoriko Jono Dainausko hipo-tezę, atseit, Krėvos dokumen-tas yra falsifikatas. Kokiu pa-grindu formuluojama tokia išvada?**

— Silpniausia Jono Dai-nausko iškeltos hipotezės, kad Krėvos dokumentas yra falsi-fikatas, vieta buvo dokumento neautentiškumą liudijančių įrodymų neturėjimas. Leidinio parengėjai atliko didžiąją dalį tyrimų, kurie, pagal šiuo-laikinio mokslo reikalavimus, atliekami, aiškinantis doku-mento autentiškumą. Jų iš-vada — Krėvos dokumente fal-sifikavimo ženklių nėra. Sa-kau, kad atliko didžiąją dalį tyrimų, kadangi antspaudų, kurie turėjo būti prikabinoti prie dokumento, šiandien iširti nebeįmanoma. Prie Krėvos akto jau seniai nebėra nei vieno antspaudų, tik prakirpimai, liudijantys, kad tokie buvo prikabinoti bei prieš gerą šimtą metų kai kuriuos Krėvos akto antspaudus ma-čiusių Lenkijos istorikų ty-rinėjimais. Todėl leidinyje ap-tarti XIV a. pabaigoje Gedi-minaičių dinastijos kunigaikš-čių naudoti antspaudai, kurie ti-ketina buvo prikabinoti prie Krėvos akto.

— **Kokie įvyko pasikeiti-mai Lietuvos istorijos moksle po Kovo 11-osios?**

— Reikšmingiausias pasi-keitimas, kuris įvyko XX a. antrojoje pusėje Lietuvos isto-rijos moksle, sakytiau yra tai, kad šiandien turime istorikus mediavistus, gebančius atlikti tokio pobūdžio tyrimus, kurie buvo atlikti, rengiant Krėvos dokumento leidinį, ir bus reikalingi ateityje, tęsiant tarpvalstybinių sutarčių ren-gimo darbus. Tiesa, čia dar yra rimtų spragų ir problemų. Iki šiol neturime pagalbinės istorijos mokslo disciplinos diplomatikos specialistų, rea-liai nėra ir galimybių gerai to-ki specialistą paruošti Lietu-voje, tam reikalingos studijos užsienyje, kur yra stiprus spe-

cializuoti centrai. Kitas taip pat labai svarbus situacijos pasikeitimas, lyginant su so-vietiniu laikotarpiu, yra tai, kad Lietuvos tyrinėtojas atsivėrė galimybės nevaržo-mai dirbti daugelio valstybių archyvuose.

— **Knygos pratarmėje rašoma, kad šis leidinys, pradedantis istorinių doku-mentų seriją, turi svarbią, ne tik mokslinę, bet ir politinę reikšmę.**

— Tarpvalstybinės sutar-tys liudija valstybės suve-renumą, faktą, kad 1918 m. Lietuvos valstybė buvo ne sukurta, o tik atkurtas valsty-bingumas, kurio pradžia sie-kia XIII a. Europos valstybės tokių dokumentų leidybos darbą plačiu mastu pradėjo po 1789 m. Prancūzijos revoliuci-jos. Lietuva gi tada prarado valstybingumą ir sutartys liko archyvuose. Tai ir buvo svarbiausias Lietuvos istorijos instituto Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės istorijos sky-riaus iniciatyvos skelbti sutar-tis paskatas.

— **Knyga „palaimino“ Lietuvos užsienio reikalų mi-nisteriją ir pats ministras. Ar tai reiškia, kad ne tik daugiau dėmesio, bet ir lėšų bus skiria-ma mokslui, ypač Lietuvos istorijos tyrinėjimui?**

REIKIA SKUBIAI REAGUOTI

Didžiai gerbiami LB lietu-viškojo gyvenimo vadovai, išeivijos gyvybe besirūpinan-tys tautiečiai:

Prieš savaitę su jumis da-linomės džiugia žinia apie Lie-tuvos Respublikos Seimo pri-imtus Lietuvos pilietybės ista-tymo pakeitimus, įgalinančius užsienyje gyvenančius lietu-vius, priėmus gyvenamojo krašto pilietybę, išlaikyti turimą Lietuvos pilietybę. Šio naujumo pilietybę įteisi-nancio pilietybės įstatymo aktyviai siekė JAV LB Krašto valdyba ir po nepriklausomy-bės atgavimo į šį kraštą gau-siai atvykę lietuviai. Svarbią rolę suvaidino Lietuvos Res-publikos Seimo — JAV LB atstovų komisija, pateikusi šiuo klausimu rezoliuciją Lie-tuvos Seimui, ir komisijos bei Seimo narys Arminas Lydeka, Seimui pateikęs pilietybės įstatymą papildantį projektą.

Netikėtai Seimo priim-tiems pilietybės įstatymo pa-keitimams atsirado Lietuvos mažumų — žydų ir lenkų — opozicija. Veikiama ir prez. Valdą Adamkų, kad jis nepa-sirašytų ir Seimui grąžintų jo pasirašymui pateiktą naują pilietybės įstatymą.

Kreipiuosi į JAV LB apy-linkių vadovybes, organizacijų vadovus ir paskirus lietuvis

— Lietuvos Užsienio reikalų ministerija pritarė valstybinių sutarčių spausdi-nimui. Tai liudija ir Krėvos akto knygos pradžioje išrašyta Redakcinė kolegija, kurios pirmininku yra Lietuvos užsienio reikalų ministras Antanas Valionis. Tačiau tolesnių tyrimų ir naujų lei-dinių rengimo finansavimo klausimas, kiek man žinoma, nėra išspręstas. Pirmosios Krėvos akto knygos pa-rengimą ir išleidimą finansavo Lietuvos tūkstantmečio pro-grama. Ar bus parengtos ir išleistos kitos šios didelės apimties straipsnių serijos knygos, priklausys nuo to, ar šiandieninės Lietuvos valsty-bės politikai supras šio darbo svarbą. Lietuvos Istorijos institutui tyrimams šiuo metu skiriamų lėšų tokios apimties darbams neužteks. Atsiminti reikia, kad Lietuvoje neturime nei vieno, mūsų valstybės su-verenumą viduramžiais ir ankstyvaisiais naujaisiais laikais liudijančių, dokumen-tų. Jie išblaškyti po kitų valstybių — pirmiausia Lenkijos, Rusijos, Vokietijos, Švedijos — dokumentų saugyklas. Todėl, norint kad viskas nepasi-baigtų šia viena knyga, proble-mą būtina spręsti valstybės lygiu.

(ypač „trečiabangius“) skubiai elektroniniu paštu Lietuvos prezidentui Valdui Adamkui perduoti jūsų pritarimą Lie-tuvos Seimo priimtą piliety-bės įstatymui, sustvirtinan-čiam lietuviškosios išeivijos ryšius su Lietuva ir stipriai pasitarnaujančiam išeivijos lietuvių tautiniam išlikimui. Savo laisuke esate prašomi ne-daryti jokių neigiamų pareiš-kimų Lietuvos tautininkų ma-žumų atžvilgiu. Kaip išeiviai, mes kreipiamės į Lietuvos prezidentą su prašymu įstaty-mą pasirašyti.

Pranešu, kad tik š.m. rug-sėjo 21-22 d. Washington, D.C., JAV LB Tarybos sesija teigiamai pasisakė dėl Lietu-vos Seimo priimtų pilietybės įstatymo papildymų. Taryba taip pat patvirtino pedagogę / žurnalistę Sigitą Šimkuvienę JAV LB Krašto valdybos vice-pirmininke „trečiosios bangos“ reikalams. Norisi tikėti, kad prez. Valdas Adamkus supras šio prasto įstatymo svarbą visoms lietuviškosios išeivijos „bangoms“ bei „kartoms“.

Elektroninis adresas: **adamkus@president.lt** Lietuvos prezidento kabi-neto telef.: 0113702664006

Algimantas S. Gečys JAV LB Krašto valdybos pirmininkas

DRAUGAS, 2002 m. rugsėjo 27 d., penktadienis

3

Danutė Bindokienė

Izraeliui svarbu tik Izraelis

Rugsėjo 25 d. „The New York Times“ dienraštyje iš-spausdinta reklama verčia su-simąstyti. Joje Osama bin Laden rodo pirštą į skaityto-jus ir į JAV valdžią, skatinda-mas — „Aš noriu, kad pultu-mėte Iraką!“ Tokia invazija, rašoma reklamoje, būtų jam visapusiškai naudinga — pa-likty ramybėje Al Qaeda, suskaldytų tarptautinę vieny-bę, visiškai sugriautų gali-mybes igyvendinti pastovią taiką Artimuosiuose Rytuose ir užtrauktų Amerikai visų Arabų pasaulio valstybių neapykantą bei kerštą...

Reklama piešta pagal visiemis amerikiečiams pažis-tamą plakata, kuriame pa-našia poza pavaizduotas „Dė-dė Samas“, kviečiantis šio krašto piliečius į savanorių eiles. „I want you!“ — skam-bėjo Antrojo pasaulinio karo metu ir neprarado savo įtakos vėliau, kai Amerikai reikėjo papildyti karinių pajėgų gretas. Ko gero, tokius plakatus vėl pamatysime, jei prez. Bush paskelbs karą Irakui, nes Vašingtonas primygtinai pa-brėžia, kad nebus sugrąžinta privaloma karinė tarnyba.

Visa JAV valdžios viršu-nės jau vieningai kartoja tą pačią melodiją: Irako diktato-rius Saddam Hussein yra pavojingas pasaulio taikai. Jį būtina pašalinti, kol dar ne-vėlu. Hussein tvirtinimais, kad Jungtinių Tautų inspek-toriai gali netrukdomi tikrinti visą Iraką — ir tikrai nesuras jokių pavojingų ginklų, niekas nebetiki. Tačiau JT vadovybė linkusi bent pamėginti taikiu būdu spręsti Iraką problemą, juo labiau, kad už tai stovi ir Maskva, o tarptautinis spau-dimas tiesiog reikalauja ne-pradėti karo Irake, kol nebus gautas JT pritarimas.

Vis dėlto pagrindinė proble-ma, atrodo, nėra Irakas ir Vašingtono ištikimimas, kad tik ginklu galima jį sudraus-minti. Didžiausias pavojus verda vis aštrėjančių žydų ir palestiniečių santykių katilė.

Iš esmės neloģiškas Izra-elio premjero užsispyrimas būtina atsikratyti palesti-niečių vadu. Dar neseniai (ir daug kartų) Ariel Sharon tvirtino, kad Yesir Arafat yra visai nereikšminga figūra, kad jo palestiniečiai, ypač Hamas ir Islamic Jihad, neklausė sa-jungtinių pageidavimų ir į Irako išpuolius nereagavo. Dabar jau taip nebūsią. Aišku, Sharon visai nesisilejo, kokios to pasekmės būtų pa-čiam Izraeliui ir juo labiau Amerikai.

tinis veiksmas, Sharon įsako pulti Arafat rūmus. Toks puo-limas vyksta ir šiomis dienomis.

Nejaugi Sharon nesupran-ta, kad kiekvienas tankų, bul-dozerių ir lėktuvų pasiunti-mas į palestiniečių teritoriją kursto neapykantą žydams ir papildo savizudžių gretas naujiesiems teroro veiksmams? Ar apskritai Izraelis nori tai-kos, o gal tik užsitikrinti, kad okupuotame Vakariniame kran-te toliau saugiai galėtų gyven-ti jo kolonistai? Nejaugi prem-jeras Sharon nejaucia jokios atsakomybės — ir dėkingumo — Vašingtonui, tokiu savo elgesiu pastatydamas Ameri-ką į dar keblesnę padėtį: remti Izraelio siekius ir dar labiau suerzinti arabų valstybes, ar griežčiau sudrausti Sharon ir nustoti žydų paramos tiek užsienyje, tiek savo krašte?

Atrodo, kad Izraelio pa-sitikėjimas savimi (ir, be abejo, Amerika) jau peraugo „išminties ribas“. Šios sa-vaaitės antradienį JT Saugumo taryba 14-0 balsais pasisakė už tai, kad Izraelis nedelsiant sustabdytų Yesir Arafat rūmų griovimą ir atitrauktų savo karines pajėgas iš pales-tiniečių teritorijos. Vašingto-nas, žinoma, nuo balsavimo susilaikė, bent gerai, kad jo nevetavo. Ariel Sharon nu-sprendė nutarimą ignoruoti.

Dabar jau ir Tel Avive, ir Vašingtone kalbama, kad pa-lestiniečių savizudžių elgesį skatina ne kas kitas, o Sad-dam Hussein! (Atrodo, kad Hussein yra kaltas už visas šiandienines bėdas. Šiame krašte kai kurie laikraščiai, tiesa, pusiau juokais, rašo, kad Irakas — per Kubą — pa-leides į Ameriką „West Nile“ virusu užkrėtus paukščius, kurie užkrėtė uodus, kurie užkrėtė žmones...) Ar tai dar viena priežastis, dėl kurios Amerika turi skelbti karą Irakui? O gal ir Kubai?

Sharon taip pat labai nar-siai tvirtina, kad karo su Ira-ku atveju Izraelis jau nesėdės, rankas susidėjęs. Jeigu Irako raketos pateis jo erdvę (net nepataikydamos), Izraelio gin-tiklų vadu. Dar neseniai (ir daug kartų) Ariel Sharon tvirtino, kad Yesir Arafat yra visai nereikšminga figūra, kad jo palestiniečiai, ypač Hamas ir Islamic Jihad, neklausė sa-jungtinių pageidavimų ir į Irako išpuolius nereagavo. Dabar jau taip nebūsią. Aišku, Sharon visai nesisilejo, kokios to pasekmės būtų pa-čiam Izraeliui ir juo labiau Amerikai.

AUTOMOBILIŲ PER KURŠIŲ NERIJĄ

VIDMANTAS VALIUŠAITIS

Nr. 13

Lietuvos pusėje pasienio procedūros užtruko vos kelias minutes. Jokių kamščių, jokių eilių čia nebuvo. Mandagi, paslaugiai nusiteikusi pasienio tarnautoja akimirksniu nuskenavo pasus, čia pat priėjęs muitinės pareigūnas pasižiūrėjo bagažinę, suskai-čiavo važiuojančius žmones ir palinkėjo gero vėjo.

Atrodytų, ta pati nerija, tos pačios smiltys, tie patys vandenys, tos pačios žemės. O visai skirtingi pasauliai.

Kaip į kitą pasaulį

Buvo gal pusė dvyliktos vakaro, kai, pastatę mašiną automobilį stovėjimo aikšte-leje, išėjome pasivaikščioti Nidos marių krantine.

Vakaras šiltas, miestelis ir krantinė jaučiai apšviesti, pilna žmonių, ant kiekvieno kampo jaukios kavinukės,

visur šurmuliuoja gyvybe. Įvažiuojus čia tiesiai iš Rusijos, pasijunti lyg būtum atsidūręs Vokietijoje — aplink tvarka, švara, gėlės, muzika, geras maistas, aukšto standarto patogumai poilsiautojams.

Po dviejų parų sumuštinį dietos užkandinėje šiaudiniu stogu ant marių kranto, rami-nančiai teliuškojant vande-nims, užsisakėme gerą vaka-rienę ir porai parų pasilikome Nidoje.

Nida — be elgetų

Žmogui, nebuvusiam Ne-ringoje keletą pastarųjų metų, tenka maloniai nustebti, išvy-dus ženkliai pasikeitusį ir atsinaujinusį kurorto veidą. Tikriausiai ir sostinėje Vilniu-jė — daugiau kaip pusę visų Lietuvos investicijų sutelku-siame mieste — taip nekrenta į akis nepriklausomybės me-

tais pasiekta pažanga, kaip tai akivaizdu Neringoje.

Nida — didžiausia gyven-vietė Neringos mieste, jo ad-ministracinis, socialinis ir kul-tūrinis centras. Ji turi pu-santro tūkstančio gyventojų, užima tik keliadesimt hek-tarų urbanizuotos teritorijos,

greta dviejų su puse tūks-tančio hektarų Lietuvos vals-tybinio parko plotų. Investi-cijos tokiam koncentruotame taške matomos plika akimi.

Jos ypač ryškios kurorto infrastruktūroje. Perstatytas Nidos uostas, europietiškais standartais sutvarkyta Kuršių

marių krantinė: betoninėmis plytelėmis išgrįsti šaligatviai ir dviračių takai, įrengti pato-gūs, tvirti suoliukai ir jaukus apšvietimas vakariniam pasi-vaikščiotojui. Dauguma pa-statų atnaujinti, šiuolaikiškai remontuoti, pritaikyti turizmo pramonei. Centrinėje miesto

Kuršių marių pakrantė ties Nida

dalyje naujai išasfaltuotos gatvės, sutvarkyti šaligatviai, apstu tvarkingų šiukšladižių. Miestelis švarus, niekur nepa-matysi elgetaujančių žmonių, tokio įprasto reikšnio didie-siems Lietuvos miestams.

Investuojama į infrastruktūrą

Pakeliui į plažą prie jūros įrengtos kelios poilsio zonos, su vaikų žaidimų aikštelėmis, mažojo golfo laukais, poilsio vietomis. Atnaujintos gelbeji-mo stotys pajūryje. Plažos smėlį maždaug 15 cm gyliu valo vokiškas agregatas, trau-kiamas amerikietiško trakto-riais.

Prie Parnidžio kopos pra-sidedančių dviračių taku jau galima važinėti ne tik po visą Nidą, ypač jos marių krantinę, bet ir nuvažiuoti į Preilą ir to-liau, iki Pervalkos — apie 20 kilometrų.

Kurorto centrinėje dalyje pastatyta nedidelių, bet poi-lsiautojams svarbių, socialines paskirties pastatų, integruotų

į bendrą urbanistinį Nidos kraštovaizdį. Tai keletas šiuo-laikiškai įrengtų viešojo nau-dojimo tualetų, pirties bei du-šų patalpos, smulkiosios pre-kybos taškas.

Perstatytas, kokybiškai pertvarkytas ir atnaujin-tas Nidos vidurinės mokyklos pastatas. Perstatyti ir atnau-jinti meno ir sporto mokyklų pastatai, pašto rūmai, poli-cijos ir priešgaisrinės apsaugos tarnybų būstinės, pastatyta nauja moderni Nidos katalikų bažnyčia, atnaujinama „Ne-ringos vandenų“ būstinė.

Primena vokiškus miestelius

Neišvaizdūs sovietinės statybos daugiabučiai namai, plokščias, pajūrio klimatu ne-pritaikytas, stogais, darkan-čiais Neringai būdingą archi-tekūros vienovę, perdengiami dvišlaitiais, raudonais stogais, sienos apšiltinamos, seni lan-gai keičiami naujais, šiuolaikiš-kais, sandariais, su dvigubu stiklo paketu. **Bus daugiau**

Bičiulystė

Parengia Ligija Tautkuvienė,
talkingant sūnui Adamui

Rašykite mums „Draugo“ adresu su nuoroda „Bičiulystė“
arba P.O. Box 4102, Wheaton, IL 60189
el. paštas: biciulyste@aol.com

LIETUVA, TĖVYNE MŪSŲ

Lietuviai sako: ten gerai, kur mūsų nėra. Žydai sako: mes dabar visur esame, bet ar mums blogai? Visi veržiamės iš Lietuvos, ieškoti kur geriau. Dirbu firmoje, palaikome ryšius su daugeliu valstybių, keičiamės prekėmis, prekiaujame ir t.t. Neseniai man teko lankytis Italijoje. Gyvenau dešimt dienų Milane. Garsusis La Scala teatras savo išore nesublizgėjo — apleidimo žymės labai jau ryškios. Pats Milanai ir jo pramonė kažkokiam apgruvime. Mieste vyrauja nenuskaidomas kvapas, kurį nejučia pavadinu smarve. Miesto centre aplankiau keletą barų, deja, neteko pasi-
vaišinti geru itališku vynu ar koku nors specifiniu itališku maistu. Atrodo, kad Italija tarnauja tik užsienio turistams, tad visur gali nusipirkti dešrainių (hot dog), atsigerti alaus. Nemegstu alaus, bet atkreipiau dėmesį, kad dauguma gurgkšnojama vokiškai. Italai, kuriuos sutikau gatvėse, jauti, jog nėra turtingi, bet, nedejuoja, šypsosi, skamba itališka muzika. Retai kuris italas moka užsienio kalbą, retai supranta angliškai, gal daugiau vokiškai. Žmonės gyvena labai suspaudę, tarsi skrudėlyne. Italų filmai tiksliai parodo itališko kiemo gyvenimą —

vieni apie kitus žino nuo a iki z. Gyvenimas vakarais turistams ir tokiems kaip man, o gal ir visiems italams, slenka prie TV ekranų. Labiausiai mėgstamas futbolas, kurį italai gali žiūrėti 24 valandas per parą. Kainos maisto produktams labai aukštos, o maisto produktai ne visi aukštos kokybės.

Daug galėčiau parašyti neigiamų įspūdžių iš šios kelionės. Labiausiai norėjau, kad kuo greičiau susitvarkytų mano reikalai, ir kuo greičiau galėčiau skristi namo į Lietuvą. Kartais pakanka tokios kelionės, kad pasakytum: visur gera, kur mūsų nėra, bet geriausia Lietuvoje, kur gali suvalgyti cepelinų ar kugelio, lauke išsikepti šašlykų, pasidėti su draugais prie laužo, išgerti „Svyturio“ ar „Utenos“ alaus. Jei dar gali rūkijos žuvelės prie alaus ir džiovinto sūrio nusipirkti, tai, kaip sakoma, nevaryk Dievo su botagu į medį, nes neišprašysi ir su pyragu! Myliu savo Lietuvą ir niekad niekur nenorėčiau gyventi. Tegul ir ne visada viskas gerai klostosi, bet darbščiam, kurybingam ir netinginciam žmogui, reikia tikėti, saule šilumos negaili.

Vilius Kavaliauskas,
Vilnius

RAŠOME „BIČIULYSTEI“

Mieli „Bičiulystės“ draugai,

skaičiau Jūsų komentarus apie Santarą-Šviesą. Idomu. Santara-Šviesa, kaip ir daugelis kitų išeivijos organizacijų, nesirūpina jaunimu, tad atejo laikas senatvei. Nėra čia jokios tragedijos, viskas gimsta ir miršta. Ateis naujos organizacijos ir nauji vadai. S-S atliko savo misiją garbingai, paliks nemažai knygų, straipsnių ir kultūrinių renginių Lietuvos kultūros istorijai. Visa kita — tai istorija. Nėra ko čia jaudintis, kad nėra kam perimti, vadinasi — nereikia. Jeigu bus reikalas — perims.

Dr. Stasys Goštautas

GERBIAMIEJI,

as irgi, kaip L. Tautkuvienė rašo, epizodiškai atsilankiau į „Santaros-Šviesos“ konferenciją Lemonte. Žmonių tikrai nedaug, vyrauja vyresni žmonės, o jaunesni tai daugiausia iš Lietuvos, čia studijuojantys. Gal ankščiau čia būdavo idomiau, dabar man pasirodė ganėtinai per vidurį. Pataikiau, kai jaunesnės kartos dvi moterys kalbėjo apie darbą Lietuvoje. Kiek žinau, Taikos korpusas važiuoja dirbti į labai atsilikusias šalis. Ar Lietuva buvo pateikta kaip trečiojo pasaulio šalis, kad ten vyko Taikos korpuso žmonės? Buvo nesmagu, kai jauna moteris kaltino lietuvius merginas, kad jos prieinamos, todėl lengviau išteka, o ji neištekojo, mat buvo neprieinama. Ar jos darbas ten toks buvo. Sėdėjau ir galvojau, ką turi bendra ši konferencija su šios moters

nesėkme Lietuvoje? Gerai, kad kita kalbėtoja buvo tvirta savo darbuose — ką nuveikė, ką galima nuveikti. Jos darbas turbūt įvertintas ir Lietuvoje.

Kažin ar bus išlaikyta Santara — Šviesa, nes vyresnieji jau nueina ir nebegrįžta, o mūsų žmonės, jei nori dalyvauti, gali vykti Lietuvon — ten lygis bus aukštesnis. Idomu klausytis, kaip vertina vieni kitus. Dabar vietiniai literatūros kritikai yra daugiau mėgėjai, ne profesionalai. Kiek girdeju, tai daugiausia yra inžinieriai. Gal jie ir labai mėgsta tą kritikos meną, bet vis tik reikia, kad visur būtų tos srities specialistai, tada mažiau sumaišties, daugiau tikrumo. Man atrodo, kad kiekvienas turėtų dirbti savo darbą.

Taip, tikrai būtų idomu, jei išspaudintų Serotos novelės vertimą. Ji rašo lygiai, kaip ir mes vaikystėje galvojome. Žmonėms reikia kuo daugiau įvairovės. Draudimas vaisius skanus. O kai paragauja — tai nei šis, nei tas. Aš tik sveikinciau, jei „Drauge“ atsirastų temų įvairovė, o literatūriniam puslapyje kai kurių trečios kartos autorių kūryba, kuri sudomintų ir mūsų žmones.

Ema Gizevienė

„BIČIULYSTĖ“ GLOBOJA

Norėčiau prisidėti prie bičiuliško Rimvydo Šilbajorio ir Algirdo Titus Antanaičio balso kun. V. Valkavičiaus pristatymui Lietuvos Nacionalinei premijai.

Dr. Stasys Goštautas

Tęsinys

Persikėlus vaziavome link pietinių Ispanijos kurortų. Vietos labai gražios, palei jūrą, daug gražių baltutelių vilų pakalnėse ir prie pat jūros. Iš vienos pusės — jūra, iš kitos — kalnų masyvas, ir tame tarpe susidaro toks mikroklimatas, kuriame beveik visus metus nelyja ir šviečia saulė. Todėl tos vietos traukia tuos, kas įstengia ten gyventi. Nors ten visur namas prie namo — labai daug gražių pastatų, vyksta naujos statybos. Daug skelbimų apie nuomomus arba parduodamus butus. Tas, kas tikrai nori puikiai gyventi — turi vadinamas vilas toliau nuo pakrantės, kur nėra turistų, daugiau žalmos.

Mes apsisostojome pravažiuoti tuos kalnų masyvus Torremolinos kurorte. Viešbutis buvo prie pat jūros, girdeje bangų ošimą pro atdaras balkonų duris. Oras buvo vasariškas. Maudytis niekas nesimaudė, bet vanduo atrodė nešaltas. Mūsų kambarys, tiksliau — kambarys, nes jį turėjome du, televizijos kambarys ir miegamasis, čia buvo pats geriausias iš visų turėtų kelionėje. O balkonas buvo kampinis — užsilenkęs per kampą ir labai ilgas. To kurorto labai daug ir nematė, nes kitą dieną vaziavome į Gibraltarą — visos dienos ekskursijai. Kai kurios moterys liko ir ejo prie jūros, nes oras tikrai buvo puikus. Jos gerokai nusivilo. O į Gibraltarą mes vėl vaziavome ta patia gražia pakrante, kuria vaziavome išvakarėse, tik dabar jau į priešingą pusę. Gibraltaro siena simboliška. Patikrino pasus, daugiau iš smalsumo, negu reikalo.

Gibraltare turėjome naujus gidus — kalbančius tikrai angliškai! Mus vežiojo nedidukais autobusiukais, nes kylant į kalną, keliukas siau-

ATOSTOGOS

rutis. Labai gražūs vaizdai — visa įlanka Algecirai, visos miestai matyti nuo stačių kalno šlaitų. Mums papasakojo Gibraltaro istoriją, kad jis niekad nebuvo užimtas, kokį vaidmenį vaidino karo metais, parodė, kur buvo iškasti tuneliai į kalno vidų. Kalno viršuje ir dabar dar stovi dvi patrankos. Viena kalno šlaite arabų šachas pastatė mečetę — ji kainavo labai daug pinigų, bet dabar sustoję visi turistai. Pabuvojome stalaktitų - stalagmitų Šv. Mykolo olose. Manoma, kad Gibraltare gyveno paskutiniai neandertaliečiai. Jie turbūt ir glaudėsi tokiose olose. Ji buvo erdvi, yra įrengta nedidele sale, kurioje vasarą vyksta koncertai. Nemanau, kad labai jau smagu ten klausytis muzikos, nes vėsu, ir kartas nuo karto vandens lašai krinta ant galvos.

Mūsų gidas buvo su labai sveiku humoro jausmu, tad jo ekskursija buvo įdomi ir linksmas. Paskui vaziavome žiūrėti beždžionių, angliškai jas vadiną „Barbary apes“. O jos yra vietinės įžymybės — mažos žmogbeždžionės. Labai jaukios, prižiūrimos ir stebimos. Jas ten globoja nuo seno, dar kai kalnas buvo grynai karinis objektas, ir susirgusias beždžiones veždavo į karinę ligoninę. Dabar jas maitina ir globoja, kad jos nesileistų ieškoti maisto į miestą. Beždžionės gyvena natūraliai, neapvertos, ir laikosi vienas po kitą. Prie pat jų galima prieiti, jos nebaigšios. Tik prašo jų neliesti ir nemaitinti. Visai kaip žmonės, o mamos auklėja ir lupa savo išdykusius vaikus. Vienai moteriai beždžioniukė užsuko ant galvos, tai jos motina, ją pačiupus, labai jau smarkiai „auklėjo“.

Toliau mūsų maršrutas vedė nuo pakrantės, Granados link. Miestas įsikūręs

gana įspūdingų kalnų fone. Kadangi ir čia buvo daug apelsinmedžių su vaisiais — nutarėm jų paragauti. Mat Manuela buvo sakiusi, kad tokie apelsinai yra rūgštūs, tinka tik marmaladams, o sulims jie augina kitokius (sul-

Gibraltaras. Rūta Kuncienė su žmogbeždžionele.

tys visur būdavo spaudžiamos šviežios). Tikrai įsitikinome, kad tie miestų apelsinai jau ne kokie! Kartais rūgštūs!

Granada yra labai gražus miestas nuostabios gamtos fone. Mums aprodė musulmoniško Alhambra, galinga citadelė, statytą maurų valdovą Al Ahmar 13-me amžiuje. Tai nuostabus statinys su arabiška ornamentika ir azūrinių akmenų puošiniais, nuostabiais sodais, baseiniais ir fontanais. Jie visi veikia iki šių dienų, netaisyti ir neremontuoti! Arabų valdovų rūmų rojų žemėje, jis statė kūrė savo vedybų progą, bet juose vėliau negyveno. Sodai nuostabūs, ten turėtų būti tikras vandens ir gėlių bei kitokių augalų rojus vasarą — nes dabar dar buvo ankstyvas

pavasaris, ir daug gėlių nezydėjo. Aukšti, lyg sienos, apkarpyti krūmai sudaro tokius uždarius kiemelius su skirtingais fontanėliais. Vanduo ir bėga, ir laša, ir trykšta, ir čiurlena...

Vėliau tuose rūmuose gyveno ispanų karaliai. Ten buvo jų vasaros rezidencija. Iš esmės ten ne vieni rūmai, bet statinių kompleksas. Apsilan-

lankytiną miestą — senąją sostinę Toledo. Pakely dar sustojome mažam miestely, kuriame gyveno Servates, aplankė smulkę, kurioje jis lankėsi. O vėliau pravažiuojant mums parodė tuos malūnus, su kuriais kovojo Don Kichotas — jie tikrai kitokie, nei lietuviškieji — visi balti, apvalūs, tamsiai smailėjančiais stogais.

Toledo irgi atrodo kaip miestas — muziejus, apsuptas gynybinės sienos, upės, su miesto vartais. Sakoma, kad jis sutraukia daugiau turistų, nei bet kuris kitas Ispanijos miestas. Senasis romėnų tiltas buvo restauruotas dar 17 amžiuje. Į lankytinų vietų sąrašą mums buvo įtraukta ankstyvoji sinagoga, 13-jo amžiaus gotikinė katedra ir Santo Tome bažnyčia su vienu garsiausių El Greko paveikslų originalu. Didžiausią įspūdį paliko katedra ir El Grekas. Katedra milžiniška, joje vyrauja gotika, bet atskiros koplyčios yra renesanso dvasios bei baroko, rokoko stiliaus. Didžiuliai vargonai, ir ne vieni, daugybė laidojimo kripty, kuriose išsisi didikai kardinolai. Virš kardinolų palaidojimų vietų nuo lubų nuleistas jų bordinės kepurės — jau sudulėjusios. Jas palietus, tikrai liktų vien dulkes. Nepaprastai gražūs altoriai. O El Greko paveikslas nedideliame bažnyčioje irgi nuostabus, nė karto nerestauruotas, spalvos gyvos, ir žmonės jame atrodo gyvi. Jam paveikslas buvo užsakytas, mirus vienam doram kilmingajam, paveikslas vaizduojamas mirusysis, apsuptas draugų, ir jo dvasia, kylanti į dangų. Dailininkas jame įsimazio save ir savo sūnų.

Tai lyg ir viskas. Ši pavasarinė kelionė buvo puiki. O grįžti į žiemą, Čikagoje buvo šalta, jokios žalmos, jokių palmių, jokios tikrai senos architektūros... Tikrai, kitas pasaulis, kiti vaizdai, kiti papročiai.

Rūta Kuncienė

TOKIE IR SKIRTUMAI

Atrodo, kad geros dalies Lietuvos jaunimo bei subrendusių žmonių nuomonė yra tokia: tėvynėje šiandien — pragaras, Amerikoje — rojus. Gal ir aš taip galvočiau, jei gyvenimas nebūtų lėmęs pagyvent ir vienoje, ir kitoje Atlanto pusėje. Pagyvenau ir matau, kad ir čia, ir ten yra daug panašumų. Ir čia ir ten nėra lengva gauti gerą darbą, o gavęs darbą, žmogus stengiasi jį išlaikyti bet kokia kaina. Ir čia, ir ten apstu tarnybų ar pavienių apskrūolių, kurie tik ir taikosi pasipelninti iš patiklaus žmogelio ar naivaus kliento. Ir čia, ir ten pinigų yra didelis dalykas. Juo matuojama žmogaus vertė. Tik pinigai daro žmogų „laisvą“. Jie ne tik suteikia, kaip galimybės įsigyti daiktų, ir „gerai gyventi“, bet atveria kelius mokytis, gydytis ar įrodyti savo teisingumą teisme. Del pinigų valdžios sluoksniuose visur vyksta ar, švelniau tariant, pasitaiko machinacijų. Ir čia, ir ten yra didžiulė socialinė nelygybė — vieni gyvena pertekliu, kiti nesuveda galų.

Šiandien ir Lietuvoje, ir Amerikoje yra ta pati santvarka, ta pati rinkos ekonomika. Tik Lietuvoje ji laukinė, Amerikoje — pažengusi, apšifuota ir gerai paramstyta įstatymu. Lietuvoje daugelyje įstaigų net už kvalifikuotus darbus atlyginimai tokie, kad už juos nepragyvensi. Amerikoje ir iš juodo darbo, kurį čia dirba didžioji dauguma naujųjų lietuvių, pragyvena. Tokie skirtumai. Jei patenki į

bėdą, ir neturi milijono, ir čia, ir ten eini į skylių.

Romas Kojelis

SUSITUPĖSI

Vaje, pardavė rusams „Mazeikių naftą“! Internetė ir tokiais straipsniais — atsiliepimų krūvos. Atrodo, kad ir „Mazeikių naftos“, ir visais kitais svarbiais atvejais lietuviui rūpi, lietuviui skauda. Lietuvis jaučiasi turįs ką pasakyti. Tautietis tikisi, jei rūpinsiesi, jei sakysi, būsi išgirstas. Kad valdžios viršūnės pagalvotų susiprotės, ir kažkas bus imta daryti. Kad reikalai pajudės, ir bus atstatyta teisybė! Koks visuomeniškumas, koks principingumas, koks susipratimas! Čia, Amerikoje, kur jau kurį laiką gyvenu, stebiu, kaip panašiose situacijose elgiasi amerikiečiai. Kad ir kas tuose laikraščiuose, jie išlieka ramūs. Na, paskaito, bet visai nesijaudina dėl to, kas dedasi valdžios viršūnėse. Amerikietis — racionalus ir išmintingas. Jis žino, kad šuns balsas į dangų neina. Kad rankos trumpus — su tokiomis galinčių nepasieksi, juo labiau jų nepaveiksi. Amerikietiu aišku, kad teisybės gyvenime ne tik nėra, bet ir nebus, ir nėra ko tikėtis. Kam tuščiai nervintis, kam burną aušinti? Verčiau rūpintis savo šeima, ir tu, kas ant tavo lėkštutės. Va, jei per tavo kiemą tiesia kelią ar kaimynystėje atidaro žmonių minią sutraukiančią įstaigą, tada galima save padaryti ir pakovoti. Jei tik toliau tavo kiemo — koks tavo

reikalas? Manau, praeis kiek laiko, susitups, susipras ir Lietuvos visuomenė. Jau šiandien Lietuvoje tie, kas teisybės neieško ir iš valdžios teisingumo nesitiki, pinigą kala, po pilną lėkštutę turi. Na, tie šaunuoliai, kurie laiku atsikratė teisingumo principų, šiandien gražiai tvorą aplink savo solidų dvarelį tveria...

Vytautas Ruginis

SANTUOKA

zias nuotakos — tik 12 proc. Kone visi tokio garbaus amžiaus vyrai ir žmonas ima vyresnes nei 50 metų moteris. Aptariant vyresnio amžiaus žmonių šeimoms problemas, išryškėja savitas vyriško tingumas, nenoras ką nors keisti. Apie 15 proc. išsituokiančių kartu būna išgyvenę per 20 metų. Šio amžiaus moterų dažniausiai ryžtasi skyryboms dėl vyro girtavimo, o vyrai — dėl kitos moters. Kita vertus, įsimylėjimų, visada daugiau nei santuokų. Vyresnis amžius čia irgi ne išimtis. Vyresnio amžiaus įsimylėjimas dažnai nėra dviejų žmonių reikalas. Net našliai paprastai turi vaikų ar draugų, kuriems ne tas pats, su kuo bendraus jiems artimas žmogus. Todėl bandančioji nusimesti „vedybinius pančius“ elgesį ir jausmus aptarinėja artimieji, o jei tai žinomas visuomenėje žmogus, — ir žiniasklaida.

Budami vyresni nei 60 metų lietuviai susituokia maždaug 600-700 vyrų ir 250-350 moterų. Daugumos porų amžiaus skirtumas yra dveji treji metai. Bet kai amžiaus skirtumas tarp vyro ir žmonos yra didesnis nei dešimt metų, nepriklausomai nuo to, kuris jų vyresnis, skyrybų tikimybė išauga bene dvigubai. Kai septyniolikos metų veda gerokai jaunesnę moterį, tai išduoda jo norą atrodyti jaunam ir tokia santuoka neturi patvarumo. Gali atsitikti taip, kad po dešimties metų jiems

bus nebeįdomu būti kartu. Pora susidurs su nemenkomis problemomis — visos organizmo funkcijos metams bėgant keičiasi, skirtingas amžius — skirtingas aktyvumas, ir ne tik seksualinis. Kai kurie ipročiai, elgesio stereotipai skirtingo amžiaus sutuoktinių ilgainiui pradeda erzinti. Ar nepastebime, kad visiškai nesutampa požiūriai su kai kuriomis mūsų tėvų nuostatomis ar samprotavimais, bet iš pagarbos jiems pritariame ar paprasčiausiai nutylime.

Ar ką nors gali stebinti, kai vyresnio amžiaus žmonės nešioja akinius? Deja, dar nemanoma visuomenės dalis laikosi klaidingo požiūrio, jog vyresnio amžiaus vyrai nereikalingas seksualinis gyvenimas. Jis natūraliai keičiasi — nebera toks intensyvus kaip jaunystėje, bet visi žmogaus organai turi funkcionuoti, kol jis gyvas. Suprantama, sulaukęs septyniolikos metų, šimto metų nebeįbegsi taip greitai kaip mokykloje, bet nereikia, kad vyresnio amžiaus žmogus visai neturi bėgioti.

Kai kalbama net ir apie seksualinius santykius, amžiaus žirklių neįmanoma ignoruoti. Bet tai tik fiziologinė šeimoms santykių dalis — šeimoje patys svarbiausi yra psichologiniai ryšiai.

Parengta pagal Lietuvos spaudą.
LT.

Trumpai apie viską

(Naudojantis „Lietuvos ryto“ (LR), „Lietuvos žinią“ (LŽ), „Respubliką“ (R), „Kauo žemės“ (KZ), „Klaipėdą“ (K) dešimties, BNS ir Elta informacijos)

* **Valstybės saugumo departamentas (VSD)** jau pusantros metų vykdo itin slaptą operaciją prieš tarptautinę narkotikų mafiją. Apie VSD vykdomą operaciją informuojamas tik prezidentas ir galbūt — premjeras. Visiems kitiems — tai valstybės paslaptis. „VSD kartu su užsienio specialiosiomis tarnybomis išaiškino ir likvidavo septynis narkotikų tiekimo kanalus“, teigia Valstybės saugumo departamentas. (R, Elta)

* **Jei Konstitucinis teismas pripažins prieštaraujantįs Konstitucijai** kai kurias įstatymo dėl „Mazeikių naftos“ privatizavimo pataisas, Lietuvos naftos įmonės kontrolę perėmusiam Rusijos susivienijimui „Jukos“ už ją gali tekti papildomai pakloti dar apie 40 milijonų litų. Kova dėl milijonų tėsis Konstituciniame teisme. (LŽ, Elta)

* **„Po dvidešimties metų Lietuva liks maža respublika su sostine Kaune, o Vilniaus kraštą pasiims Baltarusija, kuri pati įeis į Rusijos sudėtį. Aš poilsiausi Palangoje. Man patinka Palanga“,** svajojo aštriais pasisakymais garsejantis Rusijos politikas Valdimir Žirinovskij. „Būdų bausti Lietuvą rasime kasmet. Susivienysime su Vokietija ir atimsime iš jūsų Klaipėdą. Vilniaus kraštą iš jūsų atims Minskas. Karo priemonėmis“, žadėjo V. Žirinovskij. (R, Elta)

* **Su narkomanais nuolat susiduriantys Kauno Senamiesčio gyventojai** bijo, kad Šv. Gertrūdės gatvėje pradėtas statyti cigonų kultūros centras taps dar vienu kvailių platinimo židiniu. (KZ, Elta)

* **Rusijos dujų susivienijimas „Gazprom“** Valstybės turto fondui pateikė pirminius pasiūlymus dėl „Lietuvos dujų“ 34 proc. akcijų paketo įsigijimo sąlygų. „Gazprom“ atstovaujantis bendrovės „Dujotekana“, kuri importuoja į Lietuvą dujas, prezidentas Ričardas Stonys komentuoti „Gazprom“ pasiūlymus atsiskė. Ūkio ministras Petras Česna yra sakęs, kad jei vyriausybei netiks rusų pasiūlymai, jie akcijų negaus.

* **Keturios pasienio savivaldybės suskaičiavo**, kad pastaruoju metu joms tenka išlaikyti apie 60 Latvijos piliečių vaikų, skiriant pinigų jų mokslui. Manoma, kad tuos pinigus turėtų mokėti Latvijos savivaldybės. Šiais mokslo metais daugiausiai Latvijos piliečių vaikų — net 35 — lietuviškas mokyklas lanko Skuodo rajone, Mazeikių rajone šiemet yra 19 tokių vaikų. (LR, Elta)

Frankfurto knygų mugėje bus pristatyta Lietuvos kultūra

Atkelta iš 1 psl. susuktame filme pateikiami pokalbiai su 19 rašytojų.

Pagrindinėje Lietuvos parodos vietoje ir Frankfurto literatūros namuose bene kas valandą vyks politinės, kultūrinės diskusijos, susitikimai su rašytojais, literatūros skaitymai bei džiazo koncertai. Nuo rugsėjo Frankfurte, Miunchene, Berlyne ir kituose Vokietijos miestuose pristatomi Lietuvos menininkų sukurti spektakliai, filmai, vyksta diskusijos, lietuvių literatūros skaitymai, koncertai, ir parodos.

I. Marčiulionytė atskleidė,

* **Dėl skurdo ir nedarbo** ne visi ištengia idėti vaikams kelis litus pietums, tad tokius mokinius pamaitinti nemokamai tenka mokyklai. O tie, kurie turi už ką nusipirkti sriubos lėkštę ar bandelę, ne visada mokyklų valgyklų paslaugomis patenkinti. Kauno švietimo ir ugdymo skyriaus duomenimis, nuo rugsėjo 1 d. miesto mokyklose nemokamai maitinama beveik 8,000 mokinių. Šiems metams iš Socialinių reikalų ir darbo ministerijos maitinimui gauta 4 mln. 150,000 litų. (KZ, Elta)

* **Estrados dainininkei Džordanai Butkutei** Kauno kelių policija skyrė 4,000 litų baudą už tai, kad ji neblaivi vairavo automobilį ir nepateikė pareigūnams vairuotojo pažymėjimo. Iš šalutinio kelio pasukusi į pagrinį, ji nepastebėjo juo važiuojančio kito automobilio. Abi transporto priemonės susilietė. Laukdamas pareigūnų dainininkė prie vairo užsnūdė. „Nepateisinu savo elgesio, tačiau tokia griežta nuobauda man atrodo nepelnyta“, sakė dainininkė. (LR, Elta)

Europos pareigūnai prašomi neignoruoti Lietuvos nuomonės

Atkelta iš 1 psl. keliauti į Karaliaučiaus sritį ir iš jos be vizų greitaeigiais traukiniais, gali būti svarstomas tik Lietuvai įstojus į Europos Sąjungą (ES).

Atidėti klausimą dėl traukinių E. Brokas siūlo ir savo laiške EK, kuri praėjusią savaitę pasiūlė ES kartu su Rusija ir Lietuva ištirti be sustojimo vykstančių tranzitinių traukinių galimybę.

Tai atitinka ir Lietuvos nuostatą. Lietuva pareiškė bevizų tranzitinių traukinių galimybę svarstysianti tik po įstojimo į ES 2004 metais ir tik gavusi ES garantijas, kad šis transportas ateityje nesu-

Maskvos diplomatai suserimo dėl atšauktų vizų lengvatų

Atkelta iš 1 psl.

Vilnius taip pat laukia Rusijos leidimo išplesti Lietuvos konsulinę įstaigą tinklą Rusijoje, kad būtų palengvintas Lietuvos vizų išdavimas Rusijos piliečiams.

A. Valionis pabrėžė, kad Lietuva yra trečia pagal investicijų dydį užsienio investuotojų Karaliaučiaus srityje, tačiau iki šiol Rusijoje nepatvirtintos dvigubos apmokestinimo išvengimo bei investicijų skatinimo ir apsaugos sutartys su Lietuva.

Per pokalbį su Baltarusijos JAV Atstovų rūmų pakomiteis — už Baltijos valstybių narystę NATO

Atkelta iš 1 psl. užtikrinanti organizacija.

E. Gallegly šį nutarimą parengė po rugpjūtį vykusio vizito trijose Baltijos valstybėse.

Be to, Atstovų rūmų Tarptautinių ryšių Europos pakomiteis priėmė dar vieną nutarimą — Nr. 116, kuriame išskirtinai remiama Lietuvos, Latvijos ir Estijos narystė NATO. Šį nutarimą pateikė

kludys Lietuvos prisijungimui prie Šengeno sutarties. Tačiau Lietuva pareiškė pritaranti EK siūlymams dėl „palengvinto tranzito dokumentų“.

Praėjusią savaitę EK pasiūlė visiems į Karaliaučiaus sritį ir iš jos vykstantiems Rusijos piliečiams išdavinti „palengvinto tranzito dokumentus“, kurie suteiktų teisę keliauti per Lietuvos teritoriją turint Rusijos vidaus pasus.

Savo laiške EK P. Brokas pažymi, jog, ieškodama susiekimo su Karaliaučiaus sritimi problemos sprendimo, Europa neturėtų svarstyti „jokių koridorių“.

jos ambasadoriumi Lietuvoje V. Garkun ministras pasiūlė surengti dvišalę derybas konsuliniais klausimais, kuriose būtų sprendžiamas Lietuvos ir Baltarusijos piliečių kelionių klausimas. A. Valionis pareiškė, kad Lietuva yra pasiruošusi abipusiškumo pagrindu nagrinėti nemokamų vizų išdavimo galimybę pasienio gyventojams ir vyresniems negu 60 metų asmenims, taip pat lengvatine vizų išdavimo tvarka vežėjams, vykdančioms tarptautinius pervežimus.

lietuvių kilmės Atstovų rūmų narys John Shimkus. Nutarime įvertinami Baltijos valstybių nuopelnai vystant demokratine visuomenę bei laisvos rinkos ekonomiką, kuriant NATO reikavimus atitinkančias ginkluotąsias pajėgas bei prisidedant prie taikos palaikymo operacijų.

Tikimasi, kad Atstovų rūmai dėl šių abiejų nutarimų balsuos kitą savaitę.

lietuvių kilmės Atstovų rūmų narys John Shimkus. Nutarime įvertinami Baltijos valstybių nuopelnai vystant demokratine visuomenę bei laisvos rinkos ekonomiką, kuriant NATO reikavimus atitinkančias ginkluotąsias pajėgas bei prisidedant prie taikos palaikymo operacijų.

Tikimasi, kad Atstovų rūmai dėl šių abiejų nutarimų balsuos kitą savaitę.

lietuvių kilmės Atstovų rūmų narys John Shimkus. Nutarime įvertinami Baltijos valstybių nuopelnai vystant demokratine visuomenę bei laisvos rinkos ekonomiką, kuriant NATO reikavimus atitinkančias ginkluotąsias pajėgas bei prisidedant prie taikos palaikymo operacijų.

Tikimasi, kad Atstovų rūmai dėl šių abiejų nutarimų balsuos kitą savaitę.

A.†A. VINCAS BAZIS

Mirė 2002 m. rugsėjo 23 d., Christ Hospital, Oak Law, IL, sulaukęs 76 metų.

Gyveno Oak Lawn, IL

Gimė Lietuvoje, Kybartuose.

Į Ameriką atvyko 1949 m.

Nuliūdę liko: žmona Dana Marcinkutė-Bazienė, dukterė Rita su vyru Scott Nitsche, sesuo Danutė Geldienė, uošvė Pranė Marcinkienė, daug tėtų, pusbrolių ir giminių.

Priklausė „Dainavos“ ansamblui, Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčios chorui ir buvo šios bažnyčios finansų komiteto narys, Lietuvių fondo narys. Vincas labai mėgo futbolą ir krepšinį, žaidė už „Kovą“ (Detroitas) ir „Lituanica“. Velionis Vincas buvo dantų technikas-keramikas ir turėjo nuosavą dirbtuvę „Vince Dental Ceramics“, Čikagoje.

Velionis bus pašarvotas penktadienį, rugsėjo 27 d., nuo 4 val. p.p. iki 9 v.v. Palos-Gaidas laidojimo namuose, 11028 S. Southwest Hwy. (7700 W.) Palos Hills, IL.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, rugsėjo 28 d.

Iš laidojimo namų 10 val. ryto velionis bus atlydėtas į Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčią, kurioje 11 val. ryto bus aukojamos Šv. Mišios už jo sielą. Po Mišių a.a. Vincas bus palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Vietoje gelių prašome aukoti „Lietuvos našlaičių globos“ komitetui, studentams ar šv. Mišioms.

Nuliūdusi šeima

Laidotuvių direkt. Daivid Gaidas Jr. Tel.: 708-974-4410

A.†A. ARTHUR TEPPEL

Mirė 2002 m. rugsėjo 25 d., sulaukęs 85 metų.

Gyveno Bolingbrook, anksčiau Chicago, IL.

Nuliūdę liko: sūnūs Arthur su žmona Casey ir Richard su žmona Janice, 8 anūkai ir proanūkai, daug sūnėnų ir dukterėčių.

A.a. Arthur buvo vyras a.a. Anna Krawczyk.

Priklausė lenkų tautinei sąjungai.

Velionis pašarvotas sekmadienį, rugsėjo 29 d. nuo 3 val. p. p. iki 9 val. v. Blake-Lamb laidojimo namuose 5015 Lincoln, Lisle, IL.

Laidotuvės įvyks pirmadienį, rugsėjo 30 d. Iš laidojimo namų 8:45 ryto velionis bus atlydėtas į St. Dominic bažnyčią, kurioje 9:30 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios už jo sielą. Po Mišių a.a. Arthur bus palaidotas Resurrection kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę artimieji

Laidotuvių direkt. Blake-Lamb. Tel.: 630-964-9392

A.†A. VINCUI BAZIUI

Amžinybėn iškeliavus, reiškiamė gilią užuojautą ir karu liūdime su Lietuvos našlaičių globos komiteto nare žmona DANA, jos šeima ir artimaisiais.

Lietuvos našlaičių globos komitetas

A.†A. VINCUI BAZIUI

netikėtai užbaigus šios žemės kelionę, reiškiamė užuojautą netektyje likusiai žmonai DANAI, dukrai, žentui ir artimiesiems.

JAV LB socialinių reikalų taryba ir „Seklyčia“

A.†A. VINCUI BAZIUI

Amžinybėn iškeliavus, reiškiamė užuojautą žmonai DANAI, dukrai, žentui ir artimiesiems.

Birutė Jasaitienė
Birutė Podienė
Elena Sirutienė
Aldona Šmulskienė
Rasa Quattrochi

NEKILNOJAMASIS TURAS

Century 21
New Vision
Bus: 708-361-0800
Voice Mail: 773-854-7820
Fax: 708-361-9618
DANUTĖ MAYER
Jei norite parduoti ar pirkti namus mieste ar priemiesčiuose, kreipkitės į DANUTĖ MAYER. Profesionali ir sąžiningai, patarimais nuo 1986 m. Nuosavybės įkainavimas veltui.

GREIT PARDUODA
Landmark properties
Bus: 773-229-8761
Res: 708-425-7160
Mobil: 773-690-0205
Pager: 630-314-4330
RIMAS STANKUS
• Čikagoje ar priemiesčiuose
• Greitas ir sąžiningas patarimas
• Nuosavybės įkainavimas veltui
• Tarpininkaujame gaunant paskolą
• Pensininkams nuolaida

SIŪLO IŠNUOMOTI

Išnuomojamas gražus 2 mieg. butas nerūkantiems vyresnio amžiaus žmonėms. Naujai išdažytas, nauji kilimai, užuolaidos. Marquette Rd. ir Spaulding rajone. Tel. 708-656-6599.

Išnuomojamas 2 mieg. butas „basement“ 2 vyresnio amžiaus moterims Archer ir Pulaski rajone. Tel. 773-218-4351.

Išnuomojamas 2 mieg. butas Brighton Parke 1 ar 2 vyresnio amžiaus, nerūkantiems, be gyvulių žmonėms. Nauja kilimė danga, šaldytuvas. Kaina \$450. Tel. 773-376-6051.

IVAIKUS

Liaudies medicinos gydytojas **OLEH CHEREDNYK**. Diagnostika ir gydymas liaudies medicinos metodais. Tel. 847-635-0353; 847-507-4074 (mob.)

SIŪLO DARBA

Reikalingi langų plovėjai. Renkame 50 grupių, po 1, 2 ar 3 asmenis (vyrai ir moterys). Turite turėti savo automobilį ir susikalbėti angliai. Darbas nuo pirmadienio iki šeštadienio. Atlyginimas \$80-\$150 į dieną. Atlyginama kiekvieną dieną. Atvažiuokite šiandien, pradėkite dirbti rytoj. **Blue Sky Window Cleaning, Inc.**, 2752 Maple Ave, Downers Grove, IL 60515. 1/2 mylios į rytus nuo 355 greitkelio, Maple ir Walnut gatvių kampe. Tel. 630-515-8706.

Įdarbinimo biuras siūlo darbą amerikiečių šeimose su gyvenimu. Geras atlyginimas. Būtinai anglų kalbos žinojimas. 2921 N. Milwaukee. Tel. 773-278-0660.

Reikalingi darbuotojai parodontologų valymui TN ir IN valstyse. Pageidautina vyrai. Atlyginimas nuo \$1,500 iki \$1,800. Tel. 615-554-3161.

Window Washers Needed! 40,000 per year. We need 100 crews. No exp. necessary. Will train. Must have valid driver's license and transportation. Must be fluent in English. L.A. McMahon Window Washing. Chicago and Milwaukee area. Tel. 800-820-6155.

Ieškoma auklė/ūkvedė Lake Forest rajone. Skambinti tel. 847-295-0405, po 6 v.v.

Skubiai reikalingas vyras, išmanantis statybos darbus bei reikalingi mūrininkai. Tel. 815-462-6263; 630-774-1025.

Wanted a woman to live-in and take care of nice elderly woman. Job is 150 miles from Chicago. Call 309-688-0893 or 309-453-6120.

PASLAUGOS

A & S 24 HRS, 7 DAYS
773-631-1833
312-371-1837
FREE ESTIMATE
Apšildymo ir šaldymo sistemų visapusiškas aptarnavimas ir instaliacija
Vandens šildytuvai
Kamrai
Gariniai boileriai
Centrinė šildymo sistema

ELEKTROS ĮVEDIMAI-PATAISYMAI. Turis Čikagos miesto leidimą. Dirbu užmiestyje. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai. 773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVEIKATOS IR GYVYBES DRAUDIMAS
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Aukšė S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. 708-424-8654; 773-581-8654

STATE FARM
Auto
Life
Fire
INSURANCE
Dėl draudimo skambink man
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. 708-424-8654
773-581-8654
AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVEIKATOS IR GYVYBES DRAUDIMAS
Like a good neighbor, State Farm is there.®
State Farm Insurance Companies • Home Offices: Bloomington, Illinois

Mieli REGINA ir AUGIAU,

sunkios netekties valandoje giliai užjaučiame jus ir jūsų šeimą, brolius RIMĄ, VIKTORĄ, MARIJĄ ir jų šeimas bei visus artimuosius nuoširdžiai. Vida ir Antanas Gilvydžiai Sofija Ripskienė

A.†A. JONUI JADVIRŠIUI

mirus, brolių PETRĄ, dukrą LYDIJĄ su šeima bei visus artimuosius nuoširdžiai užjaučiu ir dalinuosi jų skausmu.

Liucija Maldūnienė

LOYOLA UNIVERSITETO PROGRAMA „NAUJA PRADŽIA“

Ši rudenį į klases vėl sugrįžė Loyola universiteto „Naujos pradžios“ programos studentai. Programa įkurta Loyola universitete Mundelein kolegijoje ir finansuojama iš privataus Joe P. ir Jeanne M. Sullivan fondo. Pagrindinė programos misija – padėti imigrantams įgyti aukštesnį išsilavinimą Jungtinėse Amerikos Valstijose. Čia priimami studentai iš įvairių etninių ir kultūrinių grupių, skatinant vystyti kiekvieno žmogaus asmeninius ir profesinius igūdžius. Šioje programoje dalyvauja ir lietuviai.

Programos „Nauja pradžia“ studentai gali pasirinkti iš daugiau kaip keturiasdešimties programų – verslo vadybos, prekybos, tarptautinių studijų, kompiuterių mokslo, buhalterinės apskaitos, finansų ir t.t., gali siekti bakalauro laipsnio. Palyginant su praėjusiais metais, šį rudens semestrą sumažėjo norinčiųjų studijuoti kompiuterius, studentai noriau imasi ekonomikos ir verslo studijų. Pastebėta, kad būsimieji studentai išstudijuoją darbų rinką ir tik po nusprendžia, kokius dalykus pasirinkti, kartais apsištodami ties nelabai mėgstama, bet šiuo metu paklausą turinčia specialybe.

Susidomėjimas programa „Nauja pradžia“ šį rudenį pastebimai padidėjo. Buvo priimtas ypač didelis studentų skaičius, nes dosnią stipendijų paramą šiais metais suteikė Či-

kagos Jėzuitų draugija. „Naujos pradžios“ programa, ragindama potencialius studentus tęsti mokslus, jiems (imigrantams ir pabėgėliams) suteikia finansinę paramą – padengia išlaidas už pirmojo semestro vieną klasę (3 kreditines valandas). Ateinantys mokyti studentai būna iš įvairių etninių bendruomenių – Lotynų amerikiečių, pakistaniečių, rusų, ukrainiečių, lietuvių ir t.t.

Programos darbuotojai visiems norintiems asmeniškai pataria, kur ir kaip įvertinti savo šalyje įgytus mokslo pažymėjimus, prilyginant juos Amerikos mokymo sistemai, konsultuoja akademinių studijų pasirinkimo bei individualių mokymo planų sudarymo klausimais.

Studentai kviečiami į darbus ir seminarus, organizuojamus Loyola universitete, universiteto karjeros centras teikia paramą įvairiais karjeros klausimais.

Išsamesnę informaciją apie „Naujos pradžios“ programą galite gauti tel. 773-508-8856 arba el. paštu nprinci@luc.edu

Rugsėjo 27 d. už a.a. Joną Balskų jo trejų metų mirties sukakčiai paminėti šv. Mišių aukose bus meldžiamasi įvairiose vietovėse. Maloniai prašome gimines ir draugus prisiminti a.a. Joną savo maldose.

„Lietuvių grįžimo į tėvynę centro“ Vilniuje vadovas Žilvinas Beliauskas Čikagoje lankysis nuo rugsėjo 30 d. iki spalio 4 d. Jis bus apsistojęs „Seklyčioje“. Kalbės „Seklyčio“ popietėje spalio 2 d., trečiadienį, 2 val.p.p. Kam įdomūs „Lietuvos grįžimo į tėvynę centro“ reikalai, persikelsimo į Lietuvą galimybės, medicininė pažanga Lietuvoje ir jos paslaugos, nuosavybės atgavimas ar jos įsigijimas, Lietuvos kultūrinis gyvenimas, turizmas Lietuvoje ir kiti panašūs klausimai, Ž. Beliauskas turi atsakymus jiems visiems. Prašome atvykti į popietę arba kitu laiku kreiptis „Seklyčioje“ į Žilviną Beliauską.

Kun. Gintaras Lengvinas rugsėjo 29 d., sekmadienį, 10:30 val.r. Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje aukos šv. Mišias, o po jų kviečiame visus į parapijos salę, kur galėsite palinkėti kun. Gintarui sėkmės jam išvykstant į Lietuvą, pasivaišinsite kavute ir pyragėliais.

Panevėžiečių klubo metinis narių susirinkimas ruošiamas spalio 27 d., sekmadienį, 12 val. Jaunimo centre.

PROF. V. LANDSBERGIO VIEŠNAGĖ ČIKAGOJE

Seimo narys, Tėvynės Sąjungos (Lietuvos konservatorių) partijos pirmininkas prof. Vytautas Landsbergis, atvykęs į Čikagą, rugsėjo 29 d., sekmadienį, 12:15 val.p.p. dalyvaus susitikime Pasaulio lietuvių centro (14911 127th Str., Lemont, IL 60439) didžiojoje salėje, kurį ruošia Tėvynės Sąjungos (Lietuvos konservatorių) remėjų Čikagos skyrius. Tą pačią dieną garbingas svečias dalyvaus „Draugo“ pokylyje, vyksiančiame „Sabre Room“ (8900 W. 95th Str., Hickory Hills). Pokylio pradžia – 5 val.v.

Spalio 1 d., antradienį, 12:30 val.p.p. Chicago Circle Center (750 S. Halsted, Room 605) prof. V. Landsbergis skaitys paskaitą Illinois universiteto studentams. Paskaita vadinsis „The European Process and the Completion of Europe: the Impact of the Baltics“.

Spalio 2 d., trečiadienį, Amerikos Lietuvių Taryba ruošia V. Landsbergio pagerbimo pietus, kurie įvyks Chicago Athletic Association rūmuose, 12 S. Michigan Ave.; Michigan ir Madison gatvių kampas; įėjimas iš Michigan gatvės). Pradžia – 11:30 val.r. Bilietus užsisakykite ALTo būstinėje 6500 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629; tel. 773-735-6677; faksas 773-735-3946.

Namams Paskolos, Apdraustos Sąskaitos

MUTUAL FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608
(773) 847-7747

Stephen M. Oksas, President

Patarnaujam Čikagos ir Apylinkių Lietuviams Daugiau Kaip 95 Metus.

Vašingtono susitikimai (3)

ANT KAPITOLIJAUS KALVOS, PASKUI JAV BALSUOTOJUS

JAV Senato Dirksen rūmuose Vašingtone, kur vyko JAV LB surengta Visuomeninių reikalų konferencija, Amerikos Lenkų kongreso Vašingtono būstinės direktorius Casimir I. Lenart, baigdamas savo kalbą apie lenkų išeivijos Amerikoje veiksmus, kreipėsi į lietuvius, sakydamas: „Daug gero mums padarė senatorių padėjėjai. Prisiminkit tai prieš eidami pas senatorius, daugelis sprendimų priklauso nuo štabo tarnautojų. Baltieji rūmai dažnai mano, kad mes nekvalifikuoti kalbėti ir dalyvauti rimtuose susitikimuose, bet jūs nebijokit“. Ir jis papasakojo, kad Amerikos lenkai 1997 m., kai rengėsi stoti į NATO, suradę 20 lenkų kilmės savo tautiečių, tarnaujančių senatorių ir Kongreso narių štabuose, pakvietė į Lenkiją, ir tai buvo labai sėkmingas sprendimas.

Apsišarvavę dokumentų rinkiniu ir padėkos raštais senatoriams, kurie rėmė „Freedom

Consolidation Act“, ir planais, kaip rasti kurį senatorių ar Kongreso narį, 11 grupių (Kalifornijos, Nebrascos, Illinois, Pensilvanijos ir kt.) Lietuvių Bendruomenės tarybos narių pasklido po įvairius valdžios rūmus. Šių eilučių autorė taip pat prisišliejo prie vienos iš šių grupių – prie Teresės ir Algimanto Gečių, kurie šį kartą buvo eiliniai Pensilvanijos valstijos balsuotojai ir lankė savo 2 senatorių štabus. Lietuvių Bendruomenei dirbdami keletą dešimtmečių, jie čia yra buvę ne kartą įvairiais reikalais ir įvairiu laiku.

Buvo be galo tvanki diena ir pereiti iš rūmų į rūmus buvo labai sunkus darbas. Mūsų rytinis posėdis vyko Dirkenso rūmuose, o mums pas Pensilvanijos senatorių Rick Santorum reikėjo eiti į Russel rūmus (iš viso yra 4 Senato rūmai). Prieš atveriant duris, nuo laiptų Algimantas Gečys pasiūlo apsidaryti. Priešais mus – Kapitoliiaus rotunda, į

kurią (arba į Baltuosius rūmus), jo manymu, galėjo taikytis teroristų lėktuvas, kuris nukrito Pensilvanijoje. Didesnė tikimybė, sako, kad taikėsi į Rotondą, nes Baltieji rūmai neturi bokšto ir sunkiau taranuojami lėktuvu. Nuo gatvės laiptai užkrauti milžiniškomis cementinėmis vazomis su gėlėmis. Gražu, bet mes visi suprantame, kad tai ne dėl gražumo, jog tai apsauga, kad į aikštelę prieš laiptus neįvažiuotų mašina. Tos cementinės vazos visai nederina su puikiais balto marmuro laiptais (visuose Kapitoliiaus kalvos rūmuose buvo malonu po kojomis jausti šį taurų akmenį). Įžengėme pro sunkias duris ir, žinoma, pirmiausia papuolėme į apsaugos komandos (bent 4 žmonių su aparatais, peršviečiančiais rankinukus ir kt. nešulius) glebį. Tą dieną mes buvome tikrinami visur – taip pat ir vėliau aplankytoje Kongreso bibliotekoje, Senuosiuose Paš-

to rūmuose, kur vyko „Lietuvos gintaro“ paroda, ir Holocausto muziejuje. Jau nekalbant, kad vakarykščiai Čikagos Midway oro uoste, iki pasiekiant lėktuvą, buvome apšviurinti bent 5 kartus, kai kurie išauti iš batų ir išrengti. Suprantamas Amerikos valdžios atsargumas, bet man tapo savotiškai gaila amerikiečių, kad jiems tenka gyventi tokioje nepasitikejimo atmosferoje. Tai priminė jausmus, išgyventus okupacijos laikais, kai turėjai tikrinti kiekvieną savo žodį ir galėjai būti bet kada patikrintas. Nors čia amerikiečiai tai daro savignos tikslais, bet, mačiau, tai juos slegia, jie buvo pripratę gyventi laisvoje šalyje. Ką padarysi, tokia realybė.

Plačiame ir tuščiame fojė, kur šeimininkavo tik apsauginiai, stovėjo Richard B. Russel, senatoriaus iš Georgia (1933–1971) skulptūra. Šio žmogaus vardu pavadinti šie rūmai. Ieškome būdų pakilti į antrą aukštą, bet ant lifto užrašas: tik senatoriams ir jų štabų nariams. Algimantas Gečys paaiškina, kad liftai senatoriams reikalingi ne dėl išskirtinės jų padėties, bet dėl to, kad prieš prasidedant balsavimams, vykstantiems Rotondoje, senatoriai galvotrukčiais skuba į požeminius traukinukus, kurie nuveža iki centrinio pastato. Ilgi koridoriai tušti. Gečiai sako, kad priėmimai suvaržyti, o anksčiau čia tiesiog knibždėjo žmonių. Atvažiuodavo ir lietuvių 50-60 žmonių delegacijos. Dabar dešimtys durų abiejose koridoriaus pusėse nevarstomos, už jų – senatorių štabų nariai, kartkartėmis pamatau ir vieną kitą senatoriaus pavarde. Štai Role Island, Maine, South Carolina valstijų Senato atstovai. Mano palydovai teigia, kad kiekvienas senatorius turi

JAV LB Tarybos posėdžio dalyvės Vašingtono gatvėse po parodos „Lietuvos gintaras“ Senojo Pašto rūmuose atidarymo (iš dešinės): Marija Remienė, Dalia Puškoriene, Audrone V. Škirdaitė (žurnalistė) ir Aušrelė Sakalaite.

Vytautas Landsbergis pirmą kartą Čikagoje 1991 m. liepos 11 d. Midway oro uoste. Seimo narys, Lietuvos Tėvynės Sąjungos (Lietuvos konservatorių) partijos pirmininkas viešės Čikagoje, kur susitiks su lietuvių ir amerikiečių visuomene.
Jono Kuprio nuotr.

Tėvynės Sąjungos (Lietuvos konservatorių) rėmėjų Čikagos skyrius nuoširdžiai kviečia visus atvykti į Pasaulio lietuvių centro didžiąją salę rugsėjo 29 d., sekmadienį, po šv. Mišių 12:15 val.p.p. išklausti prof. Vytauto Landsbergio pranešimą apie dabartinę Lietuvos padėtį.

Matilda Marcinkienė jau atsilygino už viso „Draugo“ pokylio stalo bilietus. Nuoširdžiai dėkojame ir laukiame atvykstant!

Cicilija Vaitelienė, gyvenanti Chicago, IL, atsilygindama už „Draugo“ pokylio laimėjimų bilietėlius, paaukojo 50 dol. Dėkojame už paramą!

Spalio mėnuo kasmet yra skiriamas BALFo vajui. BALFo 28-asis skyrius Lemonte pinigines aukas priims kiekvieną spalio sekmadienį Pal. Jurgio Matulaičio bažnyčios priangyje tuoj po 9 val.r. ir prieš bei po 11 val.r. šv. Mišių.

Vytautas Vidugiris, gyvenantis Rancho Palos Verdes, CA, Draugo fondo garbės narys, rudens vajui atsiuntė 400 dolerių prie ankstesnių 4,000 dol. įnašų. Nuoširdžiai dėkodami už didelę paramą Draugo fondui, džiaugiamės matydami Vytautą Vidugirį visuose Draugo fondo vajuose, kviesdami visus DF narius pasekti šiuo gražiu pavyzdžiu.

Susitikimas su prof. Vytautu Landsbergiu Brighton Parke atšaukiamas, tačiau pietūs šį sekmadienį, rugsėjo 29 d., po šv. Mišių Švč. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos mokyklos salėje tikrai vyks. Visi kviečiami!

Vanda ir Manvydas Šepetytys, gyvenantys Dearborn Hts., MI, atsiuntė 50 dol. auką, skirtą paremti a.a. rašytojo Jurgio Jankaus užbaigtos knygos „Pušis“ išleidimą. Auką galima siųsti Lithuanian Writers Association vardu, c/o Stasys Dziugas, 5729 Edge Lake Dr., Oak Lawn, IL 60453-4509.

80 žmonių štabą. Aš suglumusi: „Drauge“ nuolat pasirodo Amerikos lietuvių laišakai, kuriuose peikiamas Lietuvos Seimas, Prezidentūra, kur esą daug nereikalingų klerkų. O visoje Prezidentūroje yra kiek daugiau negu šimtas žmonių ir kiekvienas LR Seimo narys turi po 2 padėjėjus, kuriems mokamas tik, jeigu tiksliai prisimenu, dviejų gyvenimo minimumų (tai apie 800 Lt) atlyginimas. Tiesa, pats Seimas turi keletą komitetų, kurie padeda rengti pačius įstatymų tekstus; vienas iš svarbiausių yra juridinis komitetas, kuris, prieš parengdamas naują įstatymą, studijuoja kitų valstybių, tarp jų ir JAV, įstatymus. Ir klysta tie „Draugo“ skaitytojai, kurie mano, kad įstatymus rengia patys Seimo nariai, kurie, sako, nieko neišmano apie teisę. Įstatymus rengia specialistai; Seimo nariai, gavę niuksų į pašonę iš savo rinkėjų (žinoma, ir iš įtakingų asmenų), imasi tik vienokio ar kitokio įstatymo rengimo iniciatyvos, paprasčiau tariant – užsuka ratą.

Bet grįžkime į JAV Senato rūmus. Mes jau Penssylvanijos senatoriaus Rick Santorum priimamajame, kur mus pasitinka jaunutė miela sekretorė. Televizoriaus ekrane – vaizdas iš posėdžių salės ir užrašas, kad vyksta balsų skaičiavimas. Tokie ekranai veikia ir Lietuvos Seimo fojė, iš kur gali posėdžius stebėti Seimo svečiai. Matyt, Senate vyksta balsavimas. Prieš pusvalandį į mūsų posėdį buvo užbėgęs sen. Richard Durbin ir po trumpos kalbos vėl išskubėjo į 10:30 vykusį balsavimą. Laukdama dairausi. Šis senatorius, sako, yra jaunas. Jo priimamasis labai skiriasi nuo kito jo kolegos, kurio priimamąjį lankysime po to. Jaunasis Rick Santorum labai gerbia istoriją – ant sienų vien istoriniai paveikslai – vinjetė su Penssylvanijos senatorių

portretais, kitų istorinių JAV asmenų paveikslai. Senatoriaus Arlen Spector priimamojo sienos buvo tiesiog išklijuotos nuotraukomis iš jo susitikimų su žymiausiais pasaulio žmonėmis – popiežiumi (nors jis pats žydas), Anglijos karaliene ir kt.

Su mumis pakalbėti ateina sen. R. Santorum pirmasis asistentas. Teresė Gečienė jau buvo papasakojusi, kad pirmą kartą, o tai buvo praėjusių metų diena prieš rugsėjo 11-ąją, asistentas juos priėmė labai šaltai ir tiesiog buvo užtvėręs kelią pas senatorių. Tuo kartu jie buvo atvežę du lietuvius iš angliakasių rajono, kuriuos šis klerko elgesys tiesiog papiktino. Ir tik kai interesantus pagaliau priėmė ir labai mielai su jais pabendrauvo bei nusifotografavo pats senatorius, klerko elgesys pasikeitė. Pagaliau ir aš pamatau šį dar jauną pareigūną. Tiesa, jis stengėsi būti malonus, bet, mačiau, kad tai jis darė iš pareigos. Tai nebuvo pats simpatiščiausias žmogus, kokius man teko matyti Amerikoje. Pasirodo, visur klerkai vienodi.

Po trumpo pokalbio Penssylvanijos atstovai įteikia senatoriui padėką su dokumentais ir mes keliaujame į Senato rūmų naująjį pastatą, kuris jau tapo žymus tuo, kad jame buvo rasta antrax miltelių, ir jis ilgai buvo uždarytas dezinfekcijai. Pakely šaligatviu pro mus prabėga jaunas vyriškis tik su trumpikėmis. Šį plikį pamatyti ant krakmolytais marškiniais kvepiančios Kapitolijaus kalvos labai keista, bet Gečiai aiškina, kad tai, matyt, vienas iš valstybės įstaigų tarnautojų, kuris taip praleidžia savo pietų pertrauką – vėdina plaučius. Bandau atidžiai klausytis A. Gečio pasakojimo, kaip lietuviai atrado senatorių A. Spector, pas kurį einame, bet sunku susikaupti, kai virš galvos, šaligatvio medyje taip

gražiai ir azartiškai muzikuoją kažkoks paukštelis. Kiekvienam savo darbas.

O Penssylvanijos senatorių A. Spector lietuviams, pasirodo, prijaukino Razgaitis. Kartą jis jį sutiko ledų krautuvėleje, kaip eilinį pilietį su paprastomis darbinėmis kelnėmis, perkantį ledus anūkui. Nebūtų lietuvis, jeigu ir ledus valgydamas nepolitikuotų. Razgaitis priėjęs ir užklausęs senatoriaus, ar jis remsias norintias stoti į NATO Baltijos šalis. Nors tuo metu sen. Arlen Spector garsėjo kaip NATO praplėtimo priešininkas, bet Razgaičiui jis davęs lyg ir teigiamą atsakymą. Netrukus po to vykęs mitingas, ir iš minios garsiai Razgaitis senatoriui uždavęs tą patį klausimą. Senatorius buvo priverstas pasakyti taip. Bet ir po to jo veiksmai dar nerodė tvirto nusistatymo. Tuomet iš jo buvo pareikalauta raštiško patvirtinimo. Ir kai jau patvirtinimas buvo gautas, senatorius nuosekliai pradėjo pasisakyti už Baltijos kraštų priėmimą į NATO.

Pakelyje ant vienerių durų pamačiau girdėtą senatorės iš Marylando Barbaros Mikulski pavardę. Pasirodo, buvusi vienuolė, lenkų kilmės amerikietė senatorė lietuviams yra daug padėjusi, su ja gražiai bendradarbiavo kun. K. Pugevičius.

Ir antrojo senatoriaus nepamatėme, bet lietuvių padėka jį vis tiek pasieks, nes palikome jam skirtą paketą.

Naujuosius rūmus apleidome praėję pro modernią skulptūrą iš metalo „Debesys ir kalnai“. Ji labai tiko šiuolaikinės architektūros erdveje. Tik baltas marmuras, kurio čia taip pat buvo daug, toks taurus senuosiuose rūmuose, čia, šiuolaikinių medžiagų ir technologinių junginyje, kažkodel „neskambėjo“.

Audronė V. Škiudaitė